



Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

16 КРАСАВІКА 2014 г. СЕРАДА № 70 (27680) Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А



Новая канцэпцыя Брэсцкай крэпасці

Лавіся, рыбка, з арандаванай вады

Фантазія і рэальнасць Нікаса Сафранова

СТАР 2

М

СТАР 6

ТРАЕКТОРЫЯ ЎЗЛЁТУ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка выказаў задаволенасць рэканструкцыяй, праведзенай у Нацыянальным аэрапорце «Мінск»

Высокую ацэнку кіраўніка дзяржавы атрымалі работы па аднаўленні дзейнага авіавазакнальнага комплексу аэрапорта, паведамляе БЕЛТА. Агульная плошча будынка комплексу складае амаль 80 тыс. кв. м, 82% якіх (65 тыс. кв. м) запланавана рэканструяваць.

Да 1 красавіка ўжо ўведзены ў эксплуатацыю VIP-зала і комплекс па абслугоўванні авіяперавозак, звязаных з правядзеннем чэмпіянату свету па хакеі; павялічана плошча зал чакання за кошт прыбудаванай часткі, адкрыты новыя пункты рэгістрацыі пасажыраў, дадатковыя працоўныя месцы страхавых агентаў, 11 кабінаў памежнага кантролю, месца мытнага кантролю, ажыццэўлены мантаж камунікацый і абсталявання па сартаванні багажу. Аляксандр Лукашэнка падрабязна цікавіўся ўмовамі работы адноўленых аб'ектаў. Прэзідэнта запэўнілі, што ў аэрапорце не будзе ніякіх праблем з абслугоўваннем як гасцей чэмпіянату свету па хакеі, які пройдзе ў маі ў беларускай сталіцы, так і іншых пасажыраў. У прыватнасці, у аэрапорце вылучаны дзве зоны мытнага агляду, што дазваляе адначасова абслугоўваць пасажыраў з шасці паветраных суднаў (да тысячы чалавек), уладкавана адзіная зона рэгістрацыі пасажыраў на 22 стойкі. Структурным падраздзяленнем МЗС, размешчаным у Нацыянальным аэрапорце «Мінск», ажыццяўляецца афармленне і выдача віз усім замежным грамадзянам, незалежна ад наяўнасці ў краіне, з якой прыбыў грамадзянін, беларускай замежнай установы.

У выніку рэканструкцыі аэрапорт зможа абслугоўваць да 5,8 млн пасажыраў за год і вытрымаваць пикавыя нагрукі — каля 29 тысяч пасажыраў за суткі. Як было даложана Прэзідэнту, на працягу апошніх гадоў назіраецца ўстойлівая дынаміка прыросту пасажыраў і грузаў. З лістапада 2014 года плануецца дастаўляць авіяпасажыраў у аэрапорт чыгуначным транспартам ад станцыі «Мінск-Пасажырскі». Па гэтым маршруце будуць курсіраваць тры цягнікі новага тыпу, ужо набытыя Беларускай чыгуначкай, час руху складае менш за 50 хвілін.

Станоўча ацаніўшы праведзеныя работы, Прэзідэнт падкрэсліў, што за ўсе недахопы адпаведныя людзі «будуць адказваць на ўсю катушку». Звяртаючыся да гендирекцыі работ па рэканструкцыі ААТ «Гроднапрамбуд», Аляксандр Лукашэнка папярэдзіў, што тры работы, што засталіся, павінны быць выкананы таксама на высокім узроўні.

У цэлым кіраўнік дзяржавы паставіў задачу завяршыць мадэрнізацыю Нацыянальнага аэрапорта «Мінск» сёлета. Паводле слоў Прэзідэнта, усе работы па рэканструкцыі, якія выкананы да гэтага часу, каб прыняць гасцей чэмпіянату па хакеі, зроблены надзвычайна. Далей варты паступова прыводзіць у парадак астатнюю частку аэрапорта. Пры гэтым Прэзідэнт падкрэсліў, што гэты павінна быць зроблена за разумныя грошы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў бліжэйшыя гады аэрапорт будзе працаваць прыбытковы і, прапанаваўшы тут добрыя ўмовы, можна прывабіць большую колькасць пасажыраў. Прэзідэнт падкрэсліў, што варты глядзець на перспектыву і працягваць развіццё аэрапорта.

Гаворачы пра будаўніцтва другой узлётна-пасадкачнай паласы ў Нацыянальным аэрапорце «Мінск», Аляксандр Лукашэнка прапанаваў разгледзець магчымасць яе ўзвядзення сваімі сіламі. «Часам мы кідаемся на інвестара, які прапануе выгадныя ўмовы. Але гэтыя ўмовы нам з часам абдыдзецца двойным коштам. Дык, можа быць, нам самім узяцца за гэтую справу і зрабіць? — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Так, узлётна-пасадкачная паласа — справа адказная. Але якая там складанасць, мы што, вынаходзім вельмі складаныя і даражэзныя? Людзі даюць будуюць гэтыя узлётна-пасадкачныя паласы, і не адну пабудавалі, у свеце іх тысячы. Дык давайце возьмем добры праект, падключым аднаго талкавага праектанта, залпацім яму грошы, і ён будзе курываваць гэты праект і падкажа нашым спецыялістам, які і што рабіць».

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што даўно даручаў прапрацаваць пытанне будаўніцтва новай узлётна-пасадкачнай паласы з дадатковым тэрміналам да яе. «Гэта цэнтр Еўропы. Калі мы прапануем добрыя ўмовы, у нас будзе добрая другая узлётна-пасадкачная паласа, якая зможа прымаць аэрароботы, — гэта зусім іншы варыянт, — адзначыў Прэзідэнт. — Трэба глядзець наперад. Я не кажу, што мы гэта зробім заўтра ці паслязаўтра. Але ў наступную пяцігодку прыйдзецца гэта рабіць».

Падчас нарады ў Нацыянальным аэрапорце «Мінск» Аляксандр Лукашэнка даручыў таксама да канца года прадставіць дакладную канцэпцыю дзейнасці авіярамонтнага заводу пасля яго пераносу.



Генадзь БАРАДУЛЬКІН за рулём свайго новага ўсюдыхода і яго ўнук Павел на ўласным квадрацыкле.

ВЫНАХОДНІЦТВА — РЫСА СЯМЕЙНАЯ

Егер Расонскага лягася Генадзь Барадулкін для больш зручнага перамяшчэння на лесе і балое ўласнымі рукамі і па ўласным праекце стварыў некалькі спецыяльных усюдыходаў. — Гэтыя транспартныя сродкі дапамагаюць мне дабрацца ў любое месца, не звязваючы на стан надвор'я і пару года, — кажа Генадзь Дамітрыевіч. — Асабліва зручна на гэтай тэхніцы ў час палявання і пры падвозцы корму для жывёл. Завітаўшы на падворак, запэўнены рознай кола-

вай тэхнікай, імгненна пераконаваўся, што Барадулкін — сапраўдны «фанат» стварэння аўтамабіляў, якія ён збірае літаральна з лому, з дэталляў і рухавікоў былых легкавікоў і матацыклаў. Апошні эксклюзіў (на фотаздымку) — снегаход і балатаход (два ў адным) на спецыяльных колах — ён змайстраваў у асноўным з дэталляў старой «капейкі». А пачыналася аўтасправа яшчэ ў 1982 годзе з трактара, калі была патрэба механізіраваць ручную працу на прысядзібным участку і на будоўлі дома. Дарэчы,

трактар спраўны і выкарыстоўваецца дагэтуль. У 1986-м з'явіўся балатаход з рухавіком ад матацыкла «ІЖ-Планета». А дзесяць гадоў таму — паўнапрывадны шасціколавы снегаход з рухавіком ад «запарожца». — У сярэднім на стварэнне такога аўта траціцца тры гады, — кажа егер Барадулкін. — Але ў мяне ёсць памочнік — сын Аляксандр, ён таксама канструюе і сабраў ужо для свайго сына Паўла сапраўдны квадрацыкл з рухавіком ад бензопілы. **Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.**

Прафесійныя заслугі работнікаў розных сфер адзначаны дзяржузнагародамі Беларусі

Вялікая група работнікаў розных сфер удастоена дзяржаўных узнагарод Рэспублікі Беларусь за шматгадовую плённую працу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, дасягненне высокіх паказчыкаў у прамысловасці, будаўніцтве і навуковай дзейнасці, удасканаленне энергетычнай сістэмы і рэалізацыю дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, вялікі асабісты ўклад у развіццё аховы здароўя, транспартных паслуг, адукацыі, культуры, мастацтва, фізічнай культуры і спорту. Адпаведны ўказ падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка.

«Прамая лінія»
ДА ўВАГІ ПАЛЯЎНІЧЫХ І РЫБАЛОВАЎ!

26 чэрвеня ўступае ў сілу новая рэдакцыя правілаў выдання палявання і рыбаловства. Ці можна цяпер будзе зарэгістраваць паляўнічага сабаку без радыёслухавіка? Якія дакументы патрэбны, каб займацца такімі папулярнымі відамі рыбалкі, як тролінг і падводнае паляванне? Якія перавагі дае членства ў Беларускам таварыстве паляўнічых і рыбаловаў? Дзе і як максімальна выгадаваць набыты пудзікі на здабычу звера ці лоў рыбы? На гэтыя і іншыя пытанні падчас «прамой лініі» адкажа старшыня Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбаловаў» Юры Іванавіч ШУМСКІ. Задаць пытанні можна **22 красавіка з 12.00 да 13.00 гадзін** па тэлефонах: **8017 287 1866, 8017 287 1871**. Папярэдняе пытанні можна пакінуць, патэлефанаваўшы па нумары **8017 287 1872**.



■ Твой выбар

АДУКАЦЫЯ — ЛЮБОЙ ЦАНОЙ

Ці дастаткова сучаснаму чалавеку аднаго дыплама?

Правесці чатыры ці пяць гадоў у ВУН, а затым зразумець, што атрыманая адукацыя табе не патрэбна і... пайсці асвойваць новую прафесію... Або размеркавацца пасля вучобы і на працягу двух гадоў абавязковай адпрацоўкі быць абазы і сваіму наймальніку, і сабе... Такія сітуацыі, на жаль, становяцца ўсё больш распаўсюджанымі. Першая задача, якую ставіць перад сабой сучасная моладзь, — атрымаць вышэйшую адукацыю любой цаной.



Да масавай вышэйшай адукацыі стаўленне ў беларускім грамадстве неадназначнае. Бацькі, зразумела, не бачаць для свайго дзіцці будучыні без адпаведнага дыплама. Але выкладчыкі ВУН папярэджваюць: засвоіць праграму вышэйшай школы можа далёка не кожны, а быць запічаным у кола студэнтаў — гэта толькі першы крок да здзяйснення мары. Пра тое, якія спецыялісты сёння найбольш запатрабаваны на міжнародным рынку працы, якія патрабаваны прад'яўляюць да патэнцыяльных работнікаў працадаўцы, і ўвогуле, якія веды павінна даваць вышэйшая школа, разважалі ўдзельнікі і міжнароднага адукацыйнага форуму «Еўрапейская якасць адукацыі» (EQE-Forum), які праішоў у Мінску.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ



ГЕРМАНИЯ ПАЧАЛА РЭВЕРСНЫЯ ПАСТАЎКІ ГАЗУ ВА УКРАЇНУ

Германская энергетычная карпарацыя RWE пачала рэверсныя пастаўкі газу ва Украіну ў рамках кантракта, заключанага ў 2012 годзе, паведамляе Finanze.net. Канкрэтныя ўмовы і аб'ёмы паставак не паведамляюцца. Паводле дагавора, Германія можа пастаўляць да дзесяці мільярдаў кубаметраў газу за год па аптовых еўрапейскіх цэнах, якія ў першым квартале 2014 года складалі каля 380 долараў за тысячу кубаметраў. Расія зараз прадае Украіне газ па 485 долараў за тысячу кубаметраў. 14 красавіка аб'явілі аб гэтым рэверсным пастаўкі газу на Украіну заявіла Польшча, праз якую, хутчэй за ўсё, і пойдзе германскі экспарт.

У СІРЫІ ЗНОЎ ЗАГІНУЛІ ДЗЕЦІ

Два кварталы сталіцы Сірыі Дамаска падвергліся мінамётнаму абстрэлу, баевікі вялі прыцэльны агонь па школах. У выніку пацярпела больш за 40 чалавек. Паводле звестак дзяржаўнага сірыйскага агенства САНА, ранены атрымаў 41 чалавек, большасць з якіх — дзеці. Падчас абстрэлу не абышлася і без ахвяр. Але пакуль звесткі аб загінулых моцна адрознююцца. Ірданскае выданне адзначае, што ахвярамі атакі сталі пяцёра дзяцей. Абстрэл адбыўся ўчора раніцай у кварталах, дзе ў асноўным пражываюць хрысціянне. Супраць сірыйскай арміі сёння ваяваць узброеных групавак. Адказнасць за абстрэл пакуль ніхто на сябе не ўзяў.

БЕРЛУСКОНІ БУДЗЕ ПРАЦАВАЦЬ У ДОМЕ САСТАРЭЛЫХ АБО Ў ЦЭНТРЫ ІНВАЛІДАЎ

Суд Мілана ў аўторак вынес прысуд па справе экс-прэм'ера Італіі Сільвіа Берлусконі. Спецыяльны трыбунал пастанаваў, што ён, прызнаны вінаватым у фінансавым махіляжэ, будзе адбываць пакарэнне ў выглядзе грамадскіх работ на працягу аднаго года. Хутчэй за ўсё, 77-гадовы палітык будзе па паўдзін дапамагаць альбо пацыентам з абмежаванымі магчымасцямі ў міланскім спецыялізаваным цэнтры, альбо кліентам дома састарэлых. Яму не рэкамендавана працаваць ва ўстановах для судзімых, а таксама для непаўналетніх, паколькі разглядаў па справе Рубі аб выкарыстанні паслуг непаўналетніх прастытутак усё яшчэ працягваюцца.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

УМЕРНАЕ СПАЖЫВАННЕ АЛКАГОЛЮ ДАПАМАГАЕ КАР'ЕРЫ?

Купальні п'іва пасля працы ці келіх шампанскага прыёму дапамагае супрацоўніку раскрыцца перад калегамі і абазначыць свой характар. Гэта можа аказацца карысным у сумеснай бізнэс-практыцы. Як піша Die Welt, да такой высновы прыйшлі даследчыкі з універсітэта Дзюсельдорфа. У малых дозах алкаголь, паводле слоў даследчыкаў, растарможвае і прыаднаваляе «заслону» асобы. «Здагадка пра тое, што «сацыяльнае выпіўка» надае ўпэўненасці і служыць натхняльным інструментам, дапамагае зразумець, чаму ўмеранае ўжыванне алкаголю ў бізнэс-асяроддзі атрымала такое шырокае распаўсюджванне ў многіх краінах», — гаворыцца ў выніковай частцы даследавання. Працадаўца важна ведаецца яка мага больш пра патэнцыянага супрацоўніка, апошняму таксама важна зразумець, якім можа аказацца яго бос. Таму «прыняць на чарцы падчас гутаркі» можа быць карысным для справы, зрабілі выснову навукоўцы. «Спажыванне алкаголю прымушае людзей ненаўмысна гаварыць праўду. Невялікая «рабочая» выпіўка можа паслужыць добрым прыёмам у сацыяльных кантактах», — робяць выснову аўтары.

КОРАТКА

Місія МВФ з 17 па 28 красавіка наведае Мінск для правядзення штогадовых кансультацый па эканамічнай сітуацыі ў Беларусі. Пашыраны падставы для прымянення льготы па падатку на прыбытак для вытворцаў прадукцыі жыўлага доўга. Заўкі на ўдзел у нацыянальным этапе міжнароднага конкурсу «Прадпрыемства года» прымаюцца да 30 мая 2014 года. Дзейнасць пункта мытнага афармлення «Паставы-Аўта» з 16 красавіка ліквідуецца. Афармленне тавараў і транспартных сродкаў будзе ажыццяўляцца ў ПМА Віцебскай мытні «Браслаў». Трохразовай алімпійскай чэмпіёнцы Гульняў у Сочы, біятланістцы Дар'і Домрачовай уручана ўзнагарода «Лепшы атлет сталіцы 2013 года». Беларускі 39-гадовы баксёр-прафесіянал Сяргей Хаміцкі заваяваў тытул чэмпіёна Еўропы ў вагавай катэгорыі да 76,2 кг па версіі WBO, пераможшы былога ўладальніка чэмпіёнскага пояса брытанца Фрэнка Бугліні.

■ Экалогія і транспарт

ПАРКОЎКА ПА РЫНАЧНЫХ ПРЫНЦЫПАХ

Сёлета ў Мінску плануецца пабудова 18 тысяч паркоўных месцаў для аўтамабіляў у дварах. Большасць з іх зойме месцы зялёных зон, дзіцячых пляцовак, веласіпедных дарожак. Экалагі прапанаваць свой варыянт разгрузкі двараў ад машын, але наколькі ён спадабаецца шаговым аўтаўласніку?

ВЫРАШАЮЦЬ ЖЫХАРЫ

Мінская пракуратура апрасталавава раённе Мінгарвыканкам № 2405 «Аб уладкаванні на адкрытых пляцоўках унутрыдварных тэрыторый шматкватэрных жылых дамоў паркоўкі для часовага размяшчэння асабістых аўтамабіляў грамадзян». Цяпер будаўніцтва паркоўкаў будзе праходзіць толькі ў рамках добраўпарадкавання двара, а гэта значыць, пры грамадскім абмеркаванні з удзелам усіх жыхароў двара, з распрацоўкай адпаведнай дакументацыі. «Двор — гэта тэрыторыя агульнага карыстання, — тлумачыць юрыст **экалагічнага таварыства «Зялёная сетка» Марына ДУБІНА.** — Былі выпадкі, калі даводзілася адваёваць «зялёную» зону, напрыклад, непадалёку ад вуліцы Лімскай, 29 пачалося будаўніцтва паркоўкі, але жыхары спынілі гэты працэс і аднавілі ўчастак».



СТАР 2

ЗМЯНЕННІ ў СТРАХАВОЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Страховыя арганізацыі з замежнымі інвестыцыямі атрыма-лі права заключаць дагаворы добраахвотнага страхавання жыцця з грамадзянамі Беларусі. Гэта прадугледжана ўказам № 165 «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў ва ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па пытаннях страхавой дзейнасці», які кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка падпісаў 14 красавіка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Для ўзмацнення абароны інтарэсаў страхавальнікаў (застрахаваных асоб), павышэння прывабнасці відаў добраахвотна-га страхавання жыцця ва ўказе замацавана патрабаванне для страхавых арганізацый, якія ажыццяўляюць страхаванне жыцця, накіроўваць на павелічэнне накапленняў грамадзян не менш чым 50 працэнтаў прыбытку ад інвясціравання сродкаў страхавых рэзерваў.

У мэтах развіцця добраахвотнага медыцынскага страхаван-ня ўказ дае права арганізацыям-страхавальнікам уключаць у затраты страхавыя ўзносы па добраахвотным страхаванні медыцынскіх расходаў незалежна ад формы ўласнасці страхавой арганізацыі, з якой заключаны дагавор страхавання, і арганізацыі аховы здароўя, якая аказвае медыцынскую дапамогу застрахаваным асобам.

Акрамя таго, указам пры ажыццяўленні абавязковага меды-цынскага страхавання замежных грамадзян і асоб без грама-дзянства, якія часова знаходзяцца або часова пражываюць на тэрыторыі Беларусі, гэтым катэгорыям грамадзян прадстаўлена права выкарыстоўваць страхавы поліс замежных страхавых ар-ганізацый без заключэння дадатковага дагавора абавязковага медыцынскага страхавання з беларускім страхоўшчыкам.

■ Еўразійская інтэграцыя

ПРАЕКТ ДАГАВОРА АБ СТВАРЭННІ ЕЭС АМАЛЬ ПАДРЫХТАВАНЫ

Пра гэта заявіў учора прэм'ер-міністр Беларусі Міхал МіСНІКОВІЧ на трохгадо-вай сустрэчы кіраўнікоў урадаў краін Мытнага саю-за ў Маскве.

Беларускі прэм'ер падкрэсліў, што пакуль застаюцца нявыра-шанымі пытанні, якія ўваходзяць у кампетэнцыю урадаў і кіраўні-коў дзяржаў, Міхал Міснiковiч сказаў, што 29 красавіка ў Мін-ску адбудзецца сустрэча прэзі-дэнтаў Беларусі, Расіі і Казахстана: «Думаю, што пасля яе будзе дадзены старт на выкананне ўнутрыдзяржаўных працэдураў». У сваю чаргу расійскі прэм'ер Дзмітрый МЯДЗВЕДЗЕУ паве-даміў, што па большасці пытан-няў па дагаворы аб стварэнні Еў-разійскага эканамічнага саюза знойдзены кампрамісы.

Дарчы, кіраўнік расійскага урада заявіў, што пры фарміра-ванні ЕЭС расійскі бок будзе іс-ці насустрач сваім партнёрам. У прыватнасці, паведаміў ён, Расія пагадзілася на стварэнне роў-ных умоў доступу да паслуг на-туральных манатопіі, а таксама на распрацоўку агульных індыка-

■ Брэст-2019

ДВА МІЛЬЁНЫ ТУРЫСТАЎ У ГОД: АМЫЦЫІ ЦІ РЭАЛЬНАСЦЬ?

Каардынацыйны савет Брэсцкага аблвыканкама па культурна-гістарычнай спадчыне на гэты раз аб-мяркоўваў тэму развіцця тэрыторый вакол мемары-яльнага комплексу «Брэсц-кая крэпасць-герой». Па вы-ніках пасяджэння створана рабочая група пад кіраўніч-твам губернатара Канстан-ціна Сумара, якая будзе ажыццяўляць каардына-цыю праекта «Брэст-2019».

Канцэпцыю праекта каратка прэзентаваў на савеце старшыня праўлення мясцовага дабрачын-нага «Фонду развіцця Брэсцкай крэпасці» Уладзімір Мікулік. Уладзімір Анатольевіч расказаў, які яго, расійскага бізнесмена, дзяся-так гадоў таму мэр нашага горада Аляксандр Пальшычкова запрасіў прайсціся па крэпасці. Тады спад-дар Мікулік не думаў, што прагул-ка, па сутнасці, перамяніць усё яго жыццё. Для пачатку ён вы-расіў пабудавачы гатэль «Эрмі-таж» у горадзе свайго дзяцтваства, каб паглядзець, як пачувае сябе бізнес у Беларусі. І ўпэўніўшыся, што сродкі сюды ўкладваць мож-на, з групай аднадумцаў узяўся за распрацоўку канцэпцыі гран-д'ёзнага праекта.

Праект мае на ўвазе два складнікі. Першы — майстар-план гістарычнага развіцця на-вакольнай тэрыторыі ў межах вуліцы Леніна, трасы М1 і вуліцы Герояў абароны Брэсцкай крэ-пасці. Мэтай гэтай часткі праекта з'яўляецца стварэнне прасторы, якая звязва цэнтр горада і мема-рыял, дзе будзе інфраструктура турызму. І другі — канцэпцыя развіцця самой Брэсцкай крэ-пасці, аўтарам якой з'яўляецца аўстрыйскі доктар гісторыі мас-таўваў прафесар Дытэр Богнера. Канцэпцыя Дытэра Богнера, да-рчы, прадугледжвае прыняцц неўмяшання ў сённяшні мема-рыяльны комплекс, што дазва-ліла прымырць розныя, часам палярныя, погляды на далейшы лёс крэпасці.

А тое, што крэпасць павінна развівацца, дыктуе само жыццё, падкрэсліў на пасяджэнні стар-шыня аблвыканкама Канстанцін



Фота Аляксандра Кішчэнка.

Канцэпцыя Дытэра Богнера, дарчы, прадугледжвае прыняцц неўмяшання ў сённяшні мема-рыяльны комплекс, што дазва-ліла прымырць розныя, часам палярныя, погляды на далейшы лёс крэпасці.

Сумар. Агульнае яе тэрыторыя складае каля трыхсот гектараў, сам мемарыяльны комплекс раз-мешчаны на 71 гектары. Так у пра-ямлі на новы гісторыка-культур-ны комплекс для турыстаў і бра-стаўчан хапае.

Цікава, што падчас рэаліза-цыі праекта плануецца павялі-чыць прыток турыстаў да двух мільёнаў чалавек у год. Але аўтары канцэпцыі падкрэслілі, што турыст разглядаецца імі не як мэта, а як сродкаў утрыман-ня крэпасці будучага. А сам ком-плекс задуманы найперш як цэнтр прыцягнення інтарэсаў гарад-жан, каб яны там адпачывалі сем'ямі і заадно ненавядзліва дакраналіся да гісторыі горада і адчувалі сябе яго часткай.

Фінансавую падтрымку пра-екту будзе аказваць дабрачын-ны фонд, заснаваны Уладзімірам Мікулікам. Рабочая група, якая створана, таксама зоймецца по-шукам інвестараў і тых, хто можа ахвярываць поўную суму на раз-віццё помніка, які з часам, вера-

АДУКАЦЫЯ — ЛЮБОЙ ЦАНОЙ

Стаўка на крэатыўнасць

Па словах рэдактара раздзела «Аду-кацыя» брытанскай газеты Independent Сцівена ХОАРА, дзесяць гадоў таму кіраўнік урада Тоні Блэр паставіў задчу: 50 працэн-таў выпускнікоў школ павінны атрымаваць універсітэцкую адукацыю.

— Матэры зразумелы — чым больш мала-дых людзей маюць вышэйшую адукацыю, тым больш канкурэнтаздольная эканоміка краіны. Універсітэты пачалі імкліва пашы-рацца. Першапачаткова кошт навучання склаў 3 тысячы фунтаў за год, а два гады таму цана вырасла да 9 тысяч фунтаў. Раз-ам з тым у 2008 годзе Вялікабрытанія, як і іншыя еўрапейскія краіны, сутыкнулася з эканамічным крызісам, і знайсці сабе працу пасля заканчэння ўніверсітэта стала прабле-матычна. Колькасць ахвотных навучацца ва ўніверсітэтах пачала змяншацца, але і абіту-рыенты сталі больш прадбачлівыя — зрабілі стаўку на тэрыторыю спецыяльнасці, якая дазваляе ім знайсці працу пасля заканчэння вучобы. Многія зразумелі, што размаўляць на фран-цузскай ці нямецкай мове, вядома, добра, але значна лепш быць пры гэтым яшчэ і спе-цыялістам у пэўнай вобласці. І што ўнівер-сітэцкі дыплом зусім не гарантыя таго, што яго ўладальнік абавязкова знойдзе высока-аплатную работу. Таму многія атрымліваюць дадатковую адукацыю...

— Расійскі рынак працы ў найбольшай ступені зацікаўлены ў спецыялістах з тэхніч-най адукацыяй, але маладыя людзі ўпарта ідуць вучыцца на юрыстаў і эканамістаў. Так-сама надзвычай запатрабаваны сёння рэгі-ёнаўцы, таму што разгарнуць паспяхова бізнес у чужой краіне, не маючы ніякага ўва-ўлення пра яе культуру, традыцыі і менталітэт насельніцтва, немагчыма. Аднаго ведання мовы тут недастаткова, — падзяляюцца сваімі думкамі рэктар Невуска інстытута мовы і культуры Марына ДЗІБРОВА. — Я лічу, што трэба перагледзець патрабаванні да базавай вышэйшай адукацыі — яе неабходна даваць усім без выключэння. Англійская мова ўжо перастала быць замежнай, а стала рабочай мовай. І калі чалавек хоча быць паспяховым, ён павінен яе ведаць. Таму вышэйшая вышэй-

Сёння хапае вельмі кваліфікаваных ІТ-спецыялістаў, якія... не ўмеюць наладжваць тасункі з калегамі і выказаць свае думкі.

ша адукацыя абавязкова павінна ўключаць у сябе вывучэнне замежнай мовы. Акрамя таго, любы спецыяліст павінен разбірацца ў сучасных тэхналогіях, уяўляць карціну свету, разбірацца ў пытаннях сацыяльнай антрапа-логіі. І толькі пасля засваення гэтых базавых ведаў можна распрацоўваць індывідуальныя траекторыі навучання.

На думку Марыны Дзібровой, моладзь абавязкова трэба вучыць крэатыўнасці. Вя-лікай праблемай з'яўляецца таксама і сацы-ялізацыя моладзі:

— Чым больш часу студэнт праводзіць за камп'ютарам, тым больш ён выключаны з га-рызантальных сувязяў з грамадствам. Сёння

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

хапае вельмі кваліфікаваных ІТ-спецыяліс-таў, якія... не ўмеюць наладжваць тасункі з калегамі, выказваць свае думкі, яны жывуць у сваім свеце. Я лічу гэта сур'ёзнай пагарсай для будучых пакаленняў. Яшчэ адно важнае ўменне ў сучасным свеце — хутка думаць і прымаць рашэнні. Некалькі гадоў таму быў праведзены цікавы эксперымент, які паві-нен быў высветліць, хто больш хутка прымае правільныя рашэнні. У ім удзельнічалі людзі,

Размаўляць на французскай ці нямецкай мове, вядома, добра, але значна лепш быць пры гэтым яшчэ і спецыялістам у пэўнай вобласці.

які рэгулярна трапляюць у экстрэмальныя сітуацыі (пажарныя, выратавальнікі і г. д.), а таксама брокеры. Цікава, што лепшы вынік паказалі зусім не пажарныя, а брокеры. Іх спецыяльнасць не рыхтавала да таго, як дзейні-чаць у надзвычайных сітуацыях, затое наву-чылі хутка думаць і хутка прымаць рашэнні. Таму сацыялізацыя, крэатыўнасць і ўменне хутка думаць павінны стаць асновай у наву-чанні студэнтаў.

Інвестыцыі ў будучыню

А вось, напрыклад, член-карэспандэнт Акадэміі эканамічных навук Украіны, член экспертнага савета ВАК Украіны Мікалай ЖУК не бачыць бяды ў тым, што ВНУ на постсавецкай прасторы рыхтуюць зашмат юрыстаў і эканамістаў: «Скажыце, няўжо дрэнна, калі адзін з членаў сямі раз-біраецца ў эканоміцы і ўмее кіраваць хат-німі фінансамі ці можа грамацтва абараніць свае інтарэсы? Пры гэтым большую частку спецыялістаў эканамічнай і юрыдычнага прафіля рыхтуюць прыватныя ВНУ або дзяржаўныя, але за кошт саміх студэнтаў. Дзяржава не выдаткоўвае сродкі на іх на-вучанне. Да таго ж, на якім бы эканамічным узроўні развіцця ні знаходзілася краіна, мы ўсё роўна прыйдзем да эканомікі ведаў. Усе павінны будучы валодаць пэўнымі сучаснымі навыкамі і ведамі.

— Атрымліваючы адукацыю, чалавек ін-вестуе ў сваю будучыню: і колькі ён інвес-туе, такі вынік і атрымае, — дзеліцца сваім бачаннем сітуацыі першы прарэктар бры-танскай бізнес-школы Magna Carta Oxford Вадзім ЦІТЮ. — Але ў беларускім грамад-стве распаўсюджаны погляд, што дзяржава павінна ўсё даваць бясплатна, у тым ліку і адукацыю. А гэта выклікае супрацьлеглаю рэакцыю — людзі не цэняць таго, што ім да-юць бясплатна, і не прымяняюць атрыманыя веды на практыцы. Гэта значыць, што краіна адмарнавала грошы на навучанне, а чалавек дарма праседзеў пяць гадоў ва ўніверсітэ-ці адукацыі. А далей пачынаецца: другая адукацыя, але ўжо на платнай аснове, трэцяя...

У сучасным свеце працадаўцы лічаць, што любы супрацоўнік у дапаўненне да базавай вышэйшай адукацыі павінен мець спецыя-лізаваную.

— Наўнясці стандартнай класічнай аду-кацыі недастаткова ў сучасным свеце, —

ПАРКОЎКА ПА РЫНАЧНЫХ ПРЫНЦЫПАХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

З-за недахопу месцаў для паркоўкі аўтаўласнікі шукаюць іншыя варыянты. Найчасцей выбар невя-лікі — часовымі «прытулкамі» для аўто становяцца бліжэйшы газон, тратуар ці веладрожка. Тэрмін «пляцоўкі для часовага размяшчэння аўтамабіляў» дазваляў будаваць паркоўкі без узгаднення з ор-ганамі санітарнага надзору, надзору за будаўніцтвам, адказнымі за бяспеку руху. Звычайна такія стаянкі будаваліся толькі пры наяўнасці чаржыю, без прак-тна-каштарыснай дакументацыі, пры парушэнні гігіенічных і будаўнічых нормаў. Напрыклад, яны зна-ходзіліся блізка ад дзіцячай пляцоўкі. Раней у пра-цэсе абмеркавання праекта часовай пляцоўкі для раз-мяшчэння аўтамабіляў удзельнічалі не ўсе жыхары, а толькі зацікаўленыя аўтаўласнікі. Адмена рашэння № 2405 дазволіць кожнаму жыхару выказаць сваю думку, а на выхадзе — атрымаць экалагічную пар-коўку, пабудаваную згодна з усімі нарматывамі.

Аўтамабіль стане раскошай?

Джон РОСМЭН, дырэктар фонду «Экалагіч-ны транспарт», кажа: «Мы аптынілі ў вельмі ці-кавым становішчы. Амаль кожны марыць жыць у двух-трохпавярховым будынку, але дэфіцыт зямлі не дазваляе нам такой раскошы. Затое аўтамабілі ў Беларусі «жывуць» лепей за людзей — ці шмат вы бачылі шматпавярховых стаянкі для аўто?». Дзяр-жава забяспечыла бясплатнае паркаванне паўсюд-на, таму ніхто не рвецца будаваць шмат'ярусныя

падкрэслівае дырэктар па маркетингу і бізнес-развіцці асацыяцыі АВЕ Ян ФРЭЙ-ЗЕР. — Сённяшняму свету неабходны спе-цыялісты, якія разумеюць, што такое бізнес і як ім кіраваць. А для гэтага патрэбны не толькі класічны дыплом, але і дыплом у біз-нес-сферы. Самай папулярнай з'яўляецца спецыялізацыя «бізнес-менеджмент».

— Вышэйшая адукацыя павінна трэніра-ваць перш за ўсё прафесійныя навыкі, — да-дае Вадзім Цітоў. — У сваёй дыстанцыйнай школе мы распрацоўваем канструктар наву-чання: студэнтам на выбар прапановуецца каля тысячы модуляў, з якіх ён выбірае ці-кавыя для сябе. Гэта добрая альтэрнатыва беларускай вышэйшай школе, дзе студэнтам прапануюць вывучаць тэы дысцыпліны, якія, магчыма, ніколі ім не спатрэбяцца.

Пазлы ці піраміды?

— У наш універсітэт прыязджаюць сту-дэнты з розных краі: Польшчы, Аўстрыі, Германіі, Францыі... І я спрабую зразумець, навошта ім яшчэ і брытанскае модуль? На што студэнты мне адказваюць, што працадаўцы цэняць рознабаковую адукацыю і ахвотна бяруць на работу такіх суіскальнікаў, — кан-статуе начальнік упраўлення міжнарод-ных сувязяў Glynudw University Business School (бізнес-школа «Глэндзў ўніверсі-тэта») Волга ЭДВАРДС. — Мы жывём у няпросты час і, замест таго, каб ускладняць жыццё, павінны яго спрашчаць. Іншымі сло-вамі, мы не павінны ўзводзіць піраміды, а павінны рабіць пазлы з модуляў, якія лёгка суміяшчаюцца. Сёння ў вышэйшай адука-

Якская адукацыя не будзе прымушаць чалавека думаць, што з ёю рабіць далей — ён без праблем знойдзе на рынку працы сваю нішу.

цыі Расія, Беларусь і Украіна самі ствараюць праблемы, якія затым і вырашаюць. Напэўна, трэба ўсё ж змяняць падыходы да адукацыі. Якская адукацыя не будзе прымушаць ча-лавека думаць, што з ёю рабіць далей, — ён без праблем знойдзе на рынку працы сваю нішу.

Вадзім Цітоў значыць, што большасць беларускіх кампаній сур'ёзна задумалася аб пры-тме на работу спецыялістаў, якія могуць эфектыўна працаваць на міжнародных рын-ках: «Калі кампанія хоча дабіцца поспеху, яна павінна ўкладваць сілы і сродкі ў дадат-ковую прафесійную адукацыю сваіх супра-цоўнікаў. Сёння буйныя беларускія кампаніі ўжо гэта разумеюць. Спалучэнне беларус-кай акадэмічнай адукацыі і замежнай другой вышэйшай адукацыі або паслядыпломнай прафесійнай адукацыі — самае эфектыўнае для спецыяліста. Практыка паказвае, што гэты чалавек заўсёды будзе запатрабаваны ў любой краіне і любой кампаніі на любой пасадзе».

Дарчы: у Вялікабрытаніі ніводная адука-цыйная праграма не зацярджаецца да таго часу, пакуль яе не ўхваляць вытворчасць і бізнес. А ці можа пахваліцца такімі шчыль-нымі сувязямі з заказчыкамі кадраў беларуская вышэйшая школа?

Надзея НИКАЛЕВА.

станкі. Больш за тое, гэта стала прычынай вяліка-га росту колькасці машын у апошнія гады. У Мінску цяпер больш за 780 тысяч аўтамабіляў, і з кожным годам іх колькасць павялічваецца яшчэ на 15 тысяч. Экалагі прапануюць узяць прыклад з Каленгагена і Масквы дзі пераняць іх сістэму — за-нальную аплату за паркоўку на грамадскай зямлі. За кожнае парковачнае месца давядзецца плаціць, у цэнтры кошту будучы вышэйшымі, чым у іншых раёнах горада. Чым гэта выгадна? Па-першае, для аўто будучы будаваць шматпавярховыя стаян-кі і такім чынам эканоміць зямлю. Па-другое, знікнуць нелегальныя паркоўкі, а нядбайныя аў-таўладальнікі будучы чакаць штрафныя талоны. Штрафаваць будучы не ДАШнікі, не міліцыянеры, а супрацоўнікі парковачнай службы (якая ўжо існуе ў Каленгагене), у чые абавязкі ўваходзіць выяўленне парашэння і выписванне штрафнога талона. Пакуль прапанова толькі разглядаецца, але цікава — ці пагодзяцца аўтаўласнікі плаціць за парковачнае месца? Для даведкі: месца ў паркінгу каштуе пры-блізна 15–20 тысяч долараў, на паркоўках можна арадаваць месца за 400 тысяч у месяц. Вядома, у такім выпадку ўтрыманне аўто ўлічыць у «капец-ку», затое гэты варыянт больш бяспечны: «разгу-зьяцца» гарадскія двары, за машыну можна будзе не плаціцца. Вопыт увядзення занальнай аплаты за стаянку ў Маскве паказваў: колькасць аўтама-біляў у горадзе знізілася. Але ці навучыць гэткаму беларусаў новая сістэма паркоўкі?

Кацярына РАДЗЮК.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

Аб'яўлены конкурс «Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь»

У 2014 годзе аб'яўляецца чарговы, трынаццаты, конкурс «Леп-шыя тавары Рэспублікі Беларусь», які праводзіцца Дзярж-стандартам сумесна з аблвыканкамамі і Мінгарвыканкама.

Конкурс арганізавана з мэтай выяўлення высакякаснага айчы-най прадукцыі і паслуг і іх расоўвання на ўнутраны і знешні рынкі, а таксама падтрымкі беларускіх вытворцаў, якія выпускаюць канку-рентаздольныя тавары.

Удзельнічаць у конкурсе могуць юрыдычныя асобы незалежна ад формаў уласнасці і індывідуальныя прадпрыемальнікі, зарэгістраваныя ва ўстаноўленым парадку.

Вылучэнне прадукцыі праводзіцца па наступных намінацыях: хар-човыя тавары, прамысловыя тавары для насельніцтва і выбары на-родных промыслаў, прадукцыя вытворча-тэхнічнага прызначэння, паслугі насельніцтву. У рамках конкурсу таксама заснаваны статус «Навінка года». Тавары для яго прысуджэння вызначаюцца рэспуб-ліканскай конкурснай камісіяй з ліку лаўрэатаў у кожнай намінацыі.

Звесткі аб таварах-лаўрэатах і іх вытворцаў размяшчаюцца на сайце Дзяржстандарту ў ў штагодымым інтэрвясным каталогу «Леп-шыя тавары Рэспублікі Беларусь», які расылаецца ў прадстаўніцтвы нашай краіны за мяжой.

Арганізатары, тавары якіх удастоены звання лаўрэата конкурсу, узаагароджаюцца дыпломам і атрымліваюць права размяшчэння знака (лагатыпу) конкурсу на таварах і іх упакоўцы, а таксама выка-рыстання яго ў дакументацыі і рэкламных матэрыялах.

Заўвагі на ўдзел падаюцца да 1 верасня 2014 года ў сакратарыяты абласных конкурсных камісій, сфарміраваныя ў абласных цэнтрах стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі ў і Беларускім дзяржаў-ным інстытуце метралогіі.

Падрабязная інфармацыя аб конкурсе размешчана на інтэрнэт-сайце Дзяржстандарту (www.gosstandart.gov.by/Конкурсы в области качества).

Святлана БУСЬКО.

РАНЕЙ СТАРТАВАЛІ — РАНЕЙ АДСЕЯЛІСЯ

Сёлета палявья сезонныя работы ў краіне значна апл-рэджваюць леташні графік: спрыяльныя ўмовы на-двор'я дазволілі аграрыям амаль на месяц раней вы-ехаць у поле.

Па стане на 14 красавіка ў краіне раніа збожжавыя пасе-яны на плошчы 894,1 тысячы гектараў, або на 83,9 працента плошчай да прагнозу, паведамляе прэс-служба Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання. У Гомельскай, Брэсцкай і Мінскай абласцях сьнябу ранніх яравых культур ужо завер-шана. Сёння вядзецца другая падборка азімых збожжавых і рапсу, пры гэтым першая падборка гэтых культур практычна завершана.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЫЙГРАЦЬ ДЗВЕ МАШЫНЫ... ЗА ПАЎГОДА

Каму шанцуе, да таго машыны самі прыходзяць. Гэта цяпер ведае маладая кабарычанка Таццяна Смутняк. На гэтым тыдні ў Брэсце ёй урчыста перадалі ключы ад новаькага «Хундай Акцэнт».



Сям'я Таццяны і Аляксандра гуляе ў латарэі даўно, а вось шанцаваць стала ў мінулым годзе. Аднойчы ў мясцовым уні-версаму падчас сямейнага шопінгу іх 10-гадовы сын папрасіў бацькоў купіць білет імяннай латарэі і сам гэты білет выбраў. Тут жа сцёр першае поле — дзве лічбы супалі, а на другім полі — «Прыз» чыталася запяветнае слова «Аўто». Такім чынам у верасні сям'я атрымала «Шкоду Рапід».

— Пасля гэтага на асабілыя выйгрышы і не разлічвалі, але ж глыбока ў душы жыві азарт, — расказвае Таццяна. — Латарэі бралі па прывычцы. Але квіткі не выдзіралі, а потым прычыта-лі, што праводзіцца спецыяльны розыгрыш сярод «пустых» білетаў «Збераць сваё аўто». Восі і сабралі дзесяць білетаў і накіравалі іх у Мінск. Там сярэд 38 такіх жа удзельнікаў вый-грыш таксама выпаў сямі Смутнякоў.

Цяпер і тата, прадпрыемальнік на рамоне абутку, і мама, работнік сферы гандлю, на машынах. Чаму вельмі рады сын Уладзіслаў, гадоўна натхняльнік гульні ва ўдачу. Машыну сям'і з Кобрына ўручыла вядучы спецыяліст РУП «Беларускія латарэі» Волга Дзяшчэня (на здымку справа). А начальнік Брэсцкага аддзела названага прадпрыемства Мікалай Зяноўч адзначыў, што падобнага супадзення не памятаюць на прадпрыемстве, а вось незапатрабаваныя выйгрышы бываюць — ніхто не прыйшоў, напрыклад, каб атрымаць мільярд рублёў, які выпаў на білет, набыты ў Брэсце.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Фота аўтара.

УШАНАВАЛІ ПАМЯЦЬ ВЯЗНЯЎ

«Бухенвальдскі набат», хвіліна маўчання, жалобныя ванкі — мільгн каля помніка «Дзеці вайны» ў Магілё-ве сабраў прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый, га-радскай улады, школьнікаў, ветэранў. Для членаў Магілёўскай абласной асацыяцыі малалетніх вязняў фашыскай няволі гэта асаблівы дзень. З кожным год-дам яе шэрагі радзеюць. Па апошніх даных, у вобласці сёння пражываюць каля 1200 малалетніх вязняў. Амаль палова з іх — у Магілёве.

— Але мы ўсё роўна ў страі, — адзначаў старшыня гэтай арганізацыі Уладзімір Парахневіч. — Сустрэ

75-гадовы юбілей адзначае Анатоль Мікалаевіч Рубінаў, Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.



Спікер верхняй палаты парламента (гэтую пасаду ён займае ўжо другое скліканне) — вядомы беларускі вучоны-фізік, акадэмік, доктар фізіка-матэматычных навук, аўтар больш як трохсот навуковых работ, лаўрэат Дзяржаўных прэміяў СССР і Рэспублікі Беларусь.

Рэдакцыя газеты «Звязда» шчыра віншуе Анатоля Мікалаевіча з юбілеем і жадае здароўя і плёну ў навуковай і дзяржаўнай дзейнасці на карысць роднай Беларусі!

ДОБРЫЯ СПРАВЫ

БЫЛО Б ЖАДАННЕ, а грошы знойдуцца

Надзея ДРЫЛА

У кожнай вёсцы, горадзе, як правіла, ёсць людзі, якія жывуць пра прынцыпе: «Хто, калі не я?». Яны стараюцца, нешта прыдумваюць, каб на малой радзіме жылося лепш і цікавей. І нават адсутнасць грошай іх не спыняе. Як кажуць, было б жаданне, а грошы знойдуцца. І, сапраўды, знаходзяцца. «Галоўнае — шукаць», — у адзін голас кажуць пераможцы конкурсу міні-грантаў ALDA (Асацыяцыі агенцтваў мясцовай дэмакратыі).

Конкурс, накіраваны на супрацоўніцтва мясцовых органаў улады і грамадзян, праводзіцца ў нашай краіне ў межах праекта «Тандэм» ужо другі раз. Сёлета арганізатары атрымалі з розных абласцей рэспублікі больш як 30 заявак, пераважна ад актыўных рэгіянальных арганізацый. З іх білет шчасця (вартасцю ад 3 да 10 тысяч еўра ў залежнасці ад маштабу праекта. — Аўт.) «вылаў» 15 актывістам. Усе міні-праекты ўмоўна можна падзяліць на сацыяльныя, экалагічныя і турыстычныя. Пакуль яны праходзяць абавязковую рэгістрацыю ў Дэпартаменту па гуманітарнай дзейнасці, мы распіталі ў пераможцаў пра добрыя справы, якія яны задумалі.

Так, у **Кальчунскім сельсавеце Ашмянскага раёна** неўзабаве з'явіцца клуб старога вёска «КУТ» і сацыяльна-інфармацыйны цэнтр. Яны будуць працаваць на базе мясцовай бібліятэкі, загадчыцай якой з'яўляецца кіраўнік праекта Алена Шкелда. Жанчына сама — стараста, таму цудоўна разумее, што менавіта старасты могуць дапамагчы мясцовым уладам працаваць з насельніцтвам аддаленых вёсак.

У нашым клубе «КУТ» мы будзем ладзіць сустрэчы выскоўваючы ў прадстаўніцкім арганізацыянаў улады, арганізоўваюць сацыяльна-культурную дапамогу пажылым людзям і інвалідам, якія жывуць на тэрыторыі сельсавета, каардынаваць працу валанцёраў, — распавядае Алена Адольфаўна. — Акрамя таго, плануем правесці сярод жыхароў сельсавета конкурс сацыяльна значных ідэяў, конкурс на лепшую сядзібу «Лепшы гаспадар — 2014» і творчы конкурс дэкарацыйна-пры-

Ёсць пытанне



АРАНДАТАРЫ ВАДАЁМАЎ: гаспадары ці «гастралёры»?

У справе арэнды рыбалоўных угоддзяў трэба навесці парадак

Летась пракуратура Брэсцкай вобласці правярыла выкананне заканадаўства на арандаваных для рыбаводства вадаёмаў Камянецкага раёна і выявила грубыя парушэнні.

Раён для праверкі быў выбраны невыпадкова: там у арэндзе знаходзіцца 21 вадаём. Прадпрыемльнікі, відаць, адчулі, што на іх можна лёгка зарабіць. Таму ахвотных узяць у часовае карыстанне гатовае азірцо ці сажалку хапала. А вось як далей весці гэту арэндную гаспадарку, кожны вырашаў у адпаведнасці з уласным разуменнем.

Пракурорская праверка

Напрыклад, адзін з прадпрыемльнікаў, які арандуе сажалку плошчай у 27 гектараў, заплаціў 2,4 мільёна рублёў (за год) у якасці арэнднай платы. А вылавіў рыбы за ўказаны год... усюго 1 тону 100 кілаграмаў. І гэта амаль што самы лепшы паказчык на правераных аб'ектах. А вось бераг вадаёма па перыметры на момант праверкі быў завалены смеццем, якое звычайна застаецца пасля актыўнага адпачынку. Заўважым пры гэтым, што дагавор арэнды ў спадара прадпрыемльніка быў аформлены выключна на заняткі рыбаводствам. Выходзіць, ён сам, калі разводзіць, карміць, лавіць сваю рыбу, так насмеціць у ваколіцах малюлінага возера?..

Старшы памочнік пракурора вобласці Ірына ГРАЧОВА, якая і праводзіла праверку, расказала карэспандэнту газеты, што парушэнні экалагічных (і не толькі) нормаў былі зафіксаваны літаральна на кожным кроку. Такое ўражанне, што ніхто не клапаціўся пра парадак з моманту заключэння дагавора аб арэндзе па меншай меры на сямі вадаёмах. Больш за тое, некаторыя арандатары ўмудрыліся не аформіць у арэнду зямлю вакол вадаёмаў, а выкарыстоўваць яе, так бы мовіць, на «грамадскіх пачатках» і таксама атрымліваць даход. Іншыя пайшлі яшчэ далей: бясплатна карысталіся гідратэхнічнымі збудаваннямі і ў вус не дзымлі. Шлюзы часцей за ўсё знаходзяцца на балансе меліяратараў альбо сельгаспрадпрыемстваў, але тыя чамусьці сціпла замоўчвалі факт такога паразітычнага суседства.

Заканадаўчыя аспекты

Вось тут варта спыніцца на некаторых заканадаўчых аспектах арэнды вадаёмаў. Абсалютная большасць нашых фермераў або прадпрыемльнікаў заключае дагавор арэнды ў адпаведнасці з пастановай Саўміна РБ № 1260 ад 4 кастрычніка 2007 года з фармулёўкай «рыбаводства». Умоўна кажучы, такі арандатар павінен працаваць як маленькі рыбгас. Схематычна працэс можна абазначыць так: вадаём атрымаў, ваду спусціў, санацыю дна правёў, ваду запустіў, потым памяціў туды рыбу альбо малька, пакарміў яе, абараніў ад хвароб і шкоднікаў, а калі рыба падрасла, вылавіў яе і прадаў. Але гэты працэс, згадзіцеся, працаёмкі. Ды і сродкаў патрабуе значных. Зноў жа, рыбу вельмі не проста прадаць, таму што гэта прадукт, які хутка псеўца, ад чаго і церпяць страты многія нашы нават вялікія рыбгасы. Прасцей арганізаваць платную рыбалку і сабраць «рэзальныя грошы» з грамадзяні за задавальненне ад рыбнай лоўлі.

Але, як расказалі ў Брэсцкай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету, для арганізацыі аматарскай рыбалкі патрэбна, каб у арэнду былі перададзены рыбалоўныя ўгоддзі, якія ўключаны ў рэспубліканскую схему размяшчэння рыбалоўных угоддзяў (а гэта ў асноўным прыродныя рэкі і азёры), і заключаны адпаведны дагавор на арганізацыю прамысловага альбо менавіта аматарскага рыбалоўства, якое рэгламентуецца правіламі вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства, зацверджанымі Указам Прэзідэнта РБ № 580. У гэтым выпадку права арэнды прадаецца з аўкцыёна. Арандатару неабходна дакументацыя — рыбалоўна-біялагічнае абгрунтаванне, якое замаўляецца ў навуковых установах і ўзгадняецца з Мінпрыроды і Мінсельгасхарчам. А таксама трэба правесці комплекс мерапрыемстваў па добраўпарадкаванні берага: павінна быць месца для стаянкі машын, санвузлы, кантэйнеры для смецця, пракат лодак, вудчак і г.д. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

«Вылаў і продаж рыбы з аднаго гектара арандаванага для рыбаводства вадаёма скляў дзе-нідзе ўсяго кілаграм, а то і 200-300 грамаў!»

НАМ АДКАЗАЛІ

Рамонт створыць камфорт

Аляксандр Рыбачонак, які пражывае ў доме №7 па вуліцы Савецкай у пасёлку Міханавічы, даслаў у «Мясцовае самакіраванне» скаргу: каля яго пад'езда пастаянна «стаіць лужына».

Як сцвярджае мужчына, яна не перасыхае нават у спякоту, а зімой пераўтвараецца ў вялікі каток і стварае пагрозу здароўю людзей. Гэтыя абставіны вельмі поуюць настрой жыхарам. А мясцовыя ўлады, між іншым, не робяць захадаў, каб выправіць сітуацыю.

У камунальным унітарным прадпрыемстве «ЖКГ Мінскага раёна» пагадзіліся: маўляў, сапраўды, праблема ёсць. Каля дома, дзе пражывае аўтар, зрэшты, як і ва ўсім аграгарадку, адсутнічае ліўневая каналізацыя: яна «не прадугледжана праектам». Дарога каля другога пад'езда вышэйзгаданага дома знаходзіцца ў добрым стане, але пабудавана з ухілам. У выніку пры выпадзенні атмасферных ападкаў утвараецца лужына. Таму пешаходная дарожка патрабуе рамонт, які будзе выкананы з павелічэннем вышыні асфальтавага пакрыцця. Гэта дазволіць пешаходам камфортна перамяшчацца. Запланаваны тэрмін выканання работ — трэці квартал 2014 года. Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

ПЕРАДАЦЬ НЕЛЬГА ПАКІНУЦЬ

Ад каго сёння залежыць лёс сельскіх могілак?

Чамусьці ўспомніліся невясёлыя словы пра сельскія могілкі рускага класіка Івана Тургенева з рамана «Бацькі і дзеці», дзе ён кажа пра зарослыя канавы, панікляны крыжы, ссунутыя каменныя пліты, абскубаныя дрэўцы і авечак, якія блукаюць па магілах... Невядома, якія ўражанні выклікалі б у пісьменніка месцы вечнага спачыну сёння, але прэтэнзіі было б, здаецца, менш. Хоць да ўзорнага стану сельскіх могілак яшчэ далёка. Яно і зразумела — не хапае сродкаў.

Некалькі гадоў таму была зроблена спроба перадаць сельскія могілкі на баланс спецыялізаваных прадпрыемстваў. На Магілёўшчыне Клічэйскі раён у гэтым сэнсе адзін з лідараў — каля 70% тутэйшых могілак цяпер у камунальнай уласнасці. Каб легалізаваць гэтыя спецыфічныя аб'екты, сельскім Саветам прыйшлося вырашыць пытанні з адводам зямель і іх рэгістрацыяй. Працэдурны не з танных, каб дзесяці на-сустрэч ішлі лягасы і частку выдаткаў бралі на сябе. Як гэта было ў Патоцкім сельсавеце, дзе трэць могілак знаходзіцца менавіта ў лясных масівах. Але перад тым, як

перадаць на баланс камунальных службаў новыя аб'екты, прыйшлося правесці іх інвентарызацыю, карацей кажучы, перапісаць прозвішчы ўсіх, хто знаёшыў тут свой апошні прытулак. Да справы далучыліся актывісты. Стараста клічэйскай вёскі Паплага Марыя Гарох успамінае, як разам з сялянамі абыходзіла могілкі з нататнікамі і алоўкам у руках.

Сельсаветы зрабілі вялікую працу, але такога, каб перадаць могілкі і забыць пра іх, не атрымалася. Як сцвярджае старшыня Патоцкага сельсавета Савета Аляксандр Крыванос, у якога на «абслугоўванні» засталася 7 могілак з 24,



даглядаць усё роўна прыходзіцца ўсе.

— Стала прасцей казаць тэхніку, каб знесці аварыйнае дрэва ці вывезці смецце, — кажа ён. — Але мы па-ранейшаму сочым, каб аднаўлялася агароджа, не ўзікала звалак. Бывае, што праблема доўгі час не вырашаецца. Але вінаваты ў гэтым камунальнікаў было б несправядліва. Як бы не адзіны сельсавет, які перадаў іх могілкі. Кладаў шмат, і ўсе яны — на вялікай адлегласці ад райцэнтра.

Недахоп увагі часцей за ўсё тлумачыцца дэфіцытам сродкаў. — Летась мы атрымалі па 5 мільёнаў рублёў на кожны такі аб'ект, — тлумачыць старшыня мясцовай улады. — З такімі грашыма не вельмі размахнешся. Іх хапае на тое, каб падтрымаць у добрым стане агароджу, абкасіць траву, вывезці смецце і знесці аварыйныя дрэвы. Дарчы, дрэвы — галаўны

больш усіх, хто займаецца могілнікамі. Аляксандр Крыванос успамінае, як некалькі гадоў таму ў вёсцы Закупленне на тэрыторыі суседняга сельсавета бора паваліла практычна ўсе дрэвы на могілках. Не ўцалелі ні агароджы, ні помнікі. Можна ўявіць, якія страты панеслі людзі, бо толькі адзінкі сёння страюць такую спецыфічную маёмасць. А трэба было б старавацца, раць у сельвыканкамах. Прафілактыка, зразумела, таксама вядзецца. Напрыклад, дрэвы вышыней з шматпавярховікі ліквідуюцца з дапамогай альпіністаў. Яны і зразаюць часткамі, каб пры падзенні «волаты» не пашкодзілі помнікаў.

Вялікіх сродкаў патрабуе падтрыманне агароджы могілак у добрым стане. Тых грошай, якія зараз выдзяляюцца, хапае толькі на касметычны рамонт. Але рана ці позна спатрэбіцца і капіталны. — Пакуль агароджа ў асноўным драўляная, але на

«Пацягнуць» абслугоўванне могілак камунальнай змогуч пры ўмове, што будзе створана яшчэ адно звяно, якое непасрэдна зоймецца гэтым кірункам.

такой пясчанай глебе, як наша, гэта не самы надзейны матэрыял: яго хапае на 5-6 гадоў, — перажывае Аляксандр Крыванос. — Іншая справа — бетонная, тэрмін службы якой складае больш за 20 гадоў. Але каб змяніць дрэва на бетон, патрэбны немалыя грошы. Прыходзіцца выбіраць, рабіць добрую агароджу або лішні раз вывезці смецце ці пачысціць пад'езныя дарогі... Вырашылі займацца гэтай справай наступова. Сёлета наміціла на двух могілках часткова ўстанавіць бетонныя слупы. А наогул, з 2011 года мы памянялі агароджы на 6 могілак. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

КАРЫСНЫЯ СУСТРЭЧЫ

АЎТАРЫТЭТ НЕ КУПІШ, або Кіраваць тэрыторыяй трэба вучыцца

Пытанні дзейнасці органаў мясцовага самакіравання, іх ролі ў забеспячэнні жыццядзейнасці насельніцтва абмеркавалі старшыні пасялковых і сельскіх Саветаў дэпутатаў у Інстытуце дзяржаўнай службы Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Беларусі. Перад слухачамі выступіла старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана Герасімовіч.

Такія сустрэчы асабліва актуальныя ў сувязі з выбарамі ў мясцовыя Саветы: частка дэпутатаў абрана ўпершыню, змяніўся і склад старшын сельскіх Саветаў. Таму навічкам парады толькі на карысць: з чаго пачынаць, як заваяваць аўтарытэт.

— Выбары прайшлі годна і сталі своеасабыльным экзаменам на палітычную сталасць як краіны, так і кожнага яе жыхара. І цяпер для абраных дэпутатаў самае галоўнае — напружана работа на карысць грамадзян, — канстатавала Святлана Герасімовіч.

У Мінскай вобласці 90,2% жыхароў прагаласавалі за дэпутатаў менавіта сельскіх Саветаў. Гэта яскравы адказ на тое, быць сельсаветам ці не быць. «Безумоўна, з цягам часу многае мяняецца, але не будзем заглядаць у будучыню. Сёння гэтую нішу ніхто не запойніць», — заўважыла старшыня камісіі.

З улікам вопыту

— Дэпутат мясцовага Савета бліжэй за ўсіх да людзей. І ад яго стаўлення да патрэб канкрэтнага чалавека, актывінасці ў вырашэнні праблем сваёй тэрыторыі залежыць аўтарытэт. Хацелася б, каб новы дэпутаткі корпус быў ініцыятыўны, выкарыстоўваў вопыт папярэднікаў і, безумоўна, прапаноўваў сваё бачанне вырашэння тых ці іншых пытанняў, — засяродзіла увагу прысутных старшыня пастаяннай камісіі. — Зарабіць аўтарытэт можна толькі канкрэтнымі справамі і паважлівым стаўленнем да праблем выбаршчыкаў. Трэба ведацца і ў школе, і ў медыцынскай установе, у крамы, у тым ліку і прыватныя, у лягасы. Словам, ва ўсе арганізацыі, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета, каб паглядзець, як там стаўца да людзей, ці якаяна абслугоўваюць.

Святлана Міхайлаўна парала старшыням сельскіх і пасялковых Саветаў пераняць вопыт работы калег Мінскай вобласці. У свой час у цэнтральным рэгіёне пачалі практыкаваць планёркі ў старшын сельскіх Саветаў. На іх запрашалі кіраўнікоў арганізацый, што знаходзяцца на падведомаснай тэрыторыі. З удзелам разнастайных службаў і арганізацый тут разглядалі надзённыя пытанні жыццязабеспячэння, добраўпарадкавання населеных пунктаў. Асобам, адказным за той ці іншы ўчастак работы, даваліся канкрэтыя даручэнні. А на наступнай сесіі аналізаваліся вынікі.

— Пажадана, каб такія планёркі праходзілі і ў вас. Яны даюць магчымасць рэальна кіраваць тэрыторыямі, — адзначае сенатар. — Але для таго, каб да вас прыслухоўваліся, трэба шмат працаваць, сфарміраваць надзейны і дзеяздольны актыв.

Менш папер — лепш справа

Святлана Герасімовіч падзялілася са слухачамі прыемнай навіной: — Нам удалося аптымізаваць справаводства. Наменклатура спраў скарачана дзесьці на 44%, ліквідавана 8 відаў справаздачнасці.

Сенатар падкрэсліла, што вельмі многае залежыць ад зладжанасці ў дзённыя старшыні сельскага Савета дэпутатаў, раённага Савета дэпутатаў і райвыканкама. «Раённыя службы маюць звычайна высылкае вам даручэнні. Але, калі вы будзеце выконваць неўласцівыя функцыі, толку не будзе». Сапраўды, не ўваходзіць у службовыя абавязкі старшыні сельскага Савета чыстка калодзежаў без санітарнай службы, праверка спраўнасці пачынога ацяплення без спецыялістаў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях або праводкі без прадстаўнікоў электрасетак. Кожны павінен займацца сваёй справай. На такія «просьбы» трэба рагаваць адназначна: не. «І не баіцца агучваць такія моманты перад кіраўнікамі раёнаў. Калі не паставіце сябе так, то будзеце і далей выконваць частку работ за раённыя службы», — папярэдзіла Святлана Герасімовіч.

Яшчэ адна набалелая тэма: хто павінен абслугоўваць шахтавыя калодзежы? «Ёсць адпаведнае рашэнне: тыя, што знаходзяцца ўнутры прыватных двараў, даглядаюць самі ўласнікі — вядома ж, з прыцягненнем санітарнай службы. А тыя, што звонку, трэба перадаваць на баланс жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Дагавор на траіх

Закранула Святлана Герасімовіч і пытанне замацавання кадраў у сельскай мясцовасці. У прыватнасці, яна адзначыла, што ў Горацкім раёне Магілёўскай вобласці было праведзена в'язное пасяджэнне Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саеве Рэспублікі Нацыянальнага сходу. Паводле яго, створана рабочая група, якая вырадавала канкрэтыя прапановы ў дзяржаўныя органы, міністэрствы, ведамствы. Як вынік, прыём абітурыентаў у сельскагаспадарчыя навучальныя ўстановы павялічыўся ў два разы. Умовы мэтавай падрыхтоўкі спецыялістаў распускоўданы на гарадскую моладзь, якая хоча працаваць у вёсцы. Адменена здача ўступнага экзамену на дзяржаўнай мове (рускай, беларускай) для абітурыентаў сельскагаспадарчых навучальных устаноў, што паступаюць на скарачаны тэрмін навучання, і г.д.

— Старшыням сельскіх Саветаў сумесна з настаўнікамі, бацькамі трэба ўжо цяпер вылучаць здольных да той ці іншай прафесіі падлеткаў, захававаць і рыхтаваць да паступлення тых, хто мае схільнасць да сельскай гаспадаркі і хацеў бы тут працаваць. Мы прапаноўваем, каб абітурыент, школа і гаспадарка заключалі дагавор, які б стымуляваў пяртае заканчэння сельскагаспадарчых навучальных устаноў высятацца дадому. А таксама гарантаваў маладому спецыялісту перспектывы прафесійнага росту, атрымання жылля і ў далейшым яго прыватна-зацыі па прымальным кошце, даплату, законны выхадны. — Лічыць парламентарый.

— Да нас на працу прыязджаюць маладыя спецыялісты. З імі штогод праводзіць сустрэчы, выяўляючы, што яны хочуць, пра што мараш. Вось і нядаўна да нас прыйшоў выпускнік, сам мішчанін. Вельмі добры, перспектывы малады чалавек. З раницы да вечара на ферме. І людзі яго паважваюць. Але пасля абавязковай адрацоўкі ён хоча сыходзіць: пытанне ў зарплатце, — распавядае старшыня Стайкаўскага сельскага Савета дэпутатаў Івацвіцкага раёна Мікалай Басалап.

З гэтай нагоды Мікалай Іванавіч, які і яго калегі, прасілі сенатара пасадзіць ініцыятыўу ў павышэнні зарплат маладым спецыялістам-аграрыям.

БЫЛО Б ЖАДАННЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)
 — У гуртку займаюцца 10 стара- класніка Астрынскай ЦШ, — рас- павае гаспадар аграсядзібы «Баброва даліна» Алег Сямашка. — Заняткі праходзяць на базе аграсядзібы «Конны двор «Кентаўр» пад кіраў- ніцтвам гаспадыні гэтай сядзібы, прафесійнага інструктара на конным спорце. Неўзабаве гурткуцы прымуць удзел у распрацоўцы і маркіроўцы 3-4 лакальных маршрутаў (пешых, веласіпедных, конных), а таксама выступаць падчас коннага фестыва- лю з паказальнымі выступленнямі на конях, паспрабуюць сабе ў ролі валандцаў па інфармаванні гасцей. Рэалізуючы гэты праект, мы хочам «разварушыць» штодзённасць сельска-насельніцтва, падштурхнуць да добраўпарадкавання сваіх падворкаў, паказаць гасцям і турыстам, што і ў сельскай мясцовасці можна годна жыць і працаваць.

У Вільейскім раёне таксама вы- ступаюць за здарова лад жыцця. Таму і вырашылі правесці сярэд мясцовых жыхароў конкурс на распрацоўцы веласіпедных маршрутаў.
 — Па выніках конкурсу вызначым пераможцаў і арганізуем веларабег па маршруце, які будзе прызначаны найлепшым, — адзначыла Таццяна Цітуленка, якая прадстаўляе грамад- скае аб'яднанне па садзейнічанні ўстойліваму развіццю Вільейскага рэ- гіёна «ЗОВІК». — Таксама плануем стварыць пры Вільейскім краязнаўчым музеі банк даных веласіпедных марш- рутаў, які будзе выкарыстоўвацца для правядзення экскурсій як для жыхароў Вільейскага раёна, так і для турыстаў.

Сярод пераможцаў і праект «**Цэн- тра экалагічных раённяў**» «Зялёная карта — платформа для супрацоўні- тва актывных грамадзян і мясцовых органаў улады».

— Мы стварылі ў інтэрнэце «зялё- ную» карту, на якую нанеслі пункты прыёму другаснай сыравіны (макула- туры, пластык, шкла, металу); небя- спечных адходаў (батарэек, люмінес- цэнтных лампачак, аўташын, акумуля- тараў, адпрацаванай бытавой тэхнікі); рэчў, якія могуць выкарыстоўвацца паўторна (кніг, адзення, бытавой тэх- нікі, мэблі), — распавядае каардына- тар праекта Марыя СУМА. — Карта існуе пакуль для 10 гарадоў: Мінска, Гродна, Брэста, Магілёва, Полацка, Наваполацка, Салігорска, Слоніма, Ліды і Навагрудка. У межах праекта плануем стварыць «зялёную» карту яшчэ для 7 гарадоў: Віцебска, Гомеля, Маладзечна, Ваўкавыска, Стоўбцаў, Баранавічаў, Смалевічаў. Акрамя та- го, на створаную карту хочам нанесці новыя слай, з інфармацыяй пра вела- паркоўкі, веладарожкі; пра ўстановы, якія могуць прадстаўляць экалагічную інфармацыю; пра кавярні, рэстараны, якія абслугоўваюць вегетарыянцаў, веганаў і інш. Марыя заклікае неаб- яжавых людзей далучацца да рэаліза- цы задумкі і якасці валандцаў.

Добрую справу задумала і **Пу- хавіцкая раённая арганізацыя абароны правоў спажываю- ў**. У школах раёна мы паспяхова выкладаем факультатыв «Асновы спажывецкіх ведаў», — кажа каарды- натар праекта «Адвакацкая абарона правоў спажываю- ў г. Мар'іна Горка і Пухавіцкім раёне» Васіль Валасюк. — Не так даўно зрабілі яшчэ адну добрую справу — правалі акцыю для слабаабароненых спажываю- ў «Рацыя- нальныя метады выкарыстання элект- раэнергіі ў побыце». 10 сем'ям мы ўручылі энергазберагальныя лампачкі і на справе паказалі, як можна эфэк- тыўна — пры дапамозе замены простых лампачак на энергазберагальныя — эканоміць сямейны бюджэт. На гэты раз у межах праекта мы задума- лі экалагічныя курсы для спажываю- ў, на якіх будзем вучыць іх метадам сама- абароны сваіх парананых правоў.

Добры спосаб адаптацыі да працы маладых інвалідаў прыдумалі ў **Жыт- кавіцкай пераўтваральнай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларуская асацыяцыя дапамогі дзецям-інвалі- дам і маладым інвалідам»**.

— Маладыя людзі з абмежаванымі магчымасцямі будуць вырабляць сучасныя славянскія лялькі-абрагкі, — распавядае каардынатар праекта «Мы можам» Алена Страж. — Справа ў тым, што людзі з абмежаванымі не заўсёды могуць працаваць з небя- печнымі прадметамі — іголкамі і на- жніцамі, а гэтыя лялькі вырабляюцца без іх. Тканіна не рэжацца, а рвецца, не сшываецца, а звязваецца ніткамі. Будзем задзейнічаць у гэтым працэсе маладых людзей з рознай ступенню інваліднасці. Разлічваем, што самыя актывныя, якім гэта справа прыйдзецца па душы, пасля змогуць адкрыць ІП. Тады з'явіцца магчымасць пра- даваць лялькі ў музеях — у Тураве, Ляскавічах.

Шмат праектаў-пераможцаў скраваны на вырашэнне праблем моладзі. Так, па- водле слоў выканаўцы абавязкаў начальніка аддзела ідэалагічнай ра- боты, культуры і па справах моладзі Рэчыцкага раённага Святланы Краўчанкі, у Рэчыцы вялікая коль- касць моладзі займаецца рознымі відамі экстрэмальнага спорту — скейтбордынгам, фрыстайлам на ве- ласіпедзе, яззод на роўках. Аднак спецыялізаванай пляцоўкі, абсталя- ванай адмысловымі прыстасавання- ми для гэтых відаў спорту, у горадзе няма. Дзякуючы праекту «Пляцоўка для заняткаў экстрэмальных відаў спорту» ў **парку культуры і адпа- чынку «Перамога» г. Рэчыцы** буд- зе пабудавана такая пляцоўка. На ёй будуць ладзіцца конкурсы і аль- тэрнатыўныя паказальныя выступле- нні. Таксама будаўніцтва пляцоўкі дапаможа вырашыць праблему волнага часу для рэчыцкай мола- дзі, якая займаецца альтэрнатыўнымі відамі спорту.

У Магілёве, у сваю чаргу, вырашы- лі пайсці насустрач аматарам вулічна- га мастацтва.

— Сёння ў многіх выклікаюць абу- рэнне часам безгустойныя малюнк- на сценах горада, — адзначыў аў- тар праекта «**Магілёўскі стрыт-арт дворык**» Ігар Нікіцін. — У Магілёве маладзёжная арганізацыя «Грама- дзкі Форум» разам з гарадскімі ўладамі знайшлі выйсце з гэтай сітуацыі. Неўзабаве адзін з дво- роў Магілёва дазволіць аформіць прылічымым вулічнага мастацтва ў стылі стрыт-арт, там будзе адлюст- равана гісторыя, культура і сучаснае развіццё горада. У межах праекта запланавана канферэнцыя па не- фармальнай культуры, дзе удзель- ніць выпрацоўчы сваеасаблівы ко- дэкс прадстаўнікоў стрыт-арта, які прадугледжвае павягу да гарадскай уласнасці і адмову ад малюнкаў у недазволеных месцах.

Мясцовы гісторыка-культурны фонд «Леліва», у сваю чаргу, плануе зрабіць шмат добрых спраў, звязаных з захаваннем памяці пра род фон Гутэн-Чапскіх.
 — У прыватнасці, плануем выра- біць і усталяваць памятны знак на сямейным склепе рода фон Гутэн- Чапскіх у вёсцы Станькава, — кажа каардынатар праекта «Захаванне спадчыны графаў фон Гутэн-Чап- скіх» Іван Гардзіеўскі. — Распраца- ваць прапановы па рэканструкцыі Прылуцкага сядзібна-паркавага комплексу, устанавіць помнік і на- зваць вуліцу ў гонар графа Каралія Яна Аляксандра фон Гутэн-Чапска- га — аднаго з губернатараў Мінска. У планах таксама — умацаваць супрацоўніцтва паміж партнёрамі з Расіі, Польшчы, Францыі і іншых краін, дзе праходзіў жыццёвы шлях графаў Чапскіх. Мяркуючы прапа- наваць прадстаўнікам пасольстваў Польшчы і Францыі сумесна рэалі- заваць праект турыстычнага марш- руту «Мінск — Прылукі — Стань- кава — Мір — Нясвіж — Брэст — Варшава — Кракаў — Парыж — Мінск».

Усе міні-праекты будуць ажыц- цяляцца пры непасрэдным удзеле мясцовых органаў улады. Пераможцы конкурсу адзначылі, што ў іх рэгіёнах заўсёды падтрымліваюць людзей, якія хочуч зрабіць нешта на карысць ма- лой радзімы.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Не парушце — абяцці закон...

Але ўся справа ў тым, што з моманту атрымання штучнага вадаёма менавіта для рыбаводства вышэйназваных правілы спы- няюць дзеянне. Гэта значыць, што аранда- тар такога вадаёма мае магчымасць, на- прыклад, паставіць сеткі і злавіць імі рыбу нават у нераст ці наогул рабіць на той са- жалцы што заўгодна.
 У тым якраз галоўная спакуса такога арандатарства. А на тое, што на рыбавод- ных вадаёмах, якіх на сажалках рыбгаса, не павінна быць старонніх грамадзян наогул, ніхто ўвагі не звяртае. Рыбаводны вадаём — гэта закрытае прадпрыемства па вы- рошчванні рыбы, на ім дзейнічаюць санітар- на-ветэрынарныя правілы. А рыбак-аматару прыходзіць са сваёй прыкормай і нажыў- кай, некаторыя, як паказвае практыка, па- кідаюць смецце і аб'едкі. Гэта ўжо яўнае парушэнне санітарных нормаў. Гаспадару воднага аб'екта такое суседства не было б патрэбна, каб ён сапраўды меў намер вы- рошчаць там рыбу...

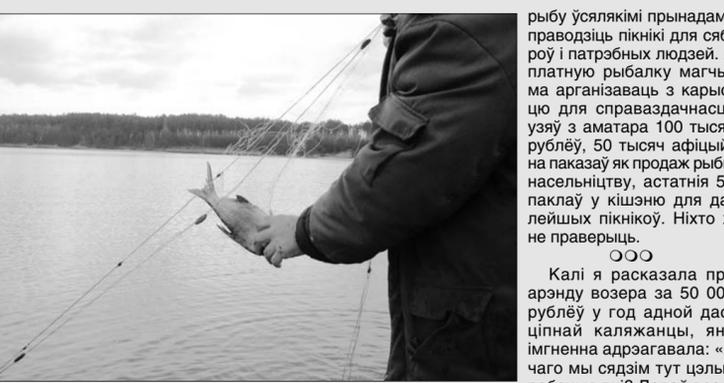
На справе ж нярэдка атрымліваецца так: быў вадаём, дзе раней купаліся, загаралі, лавілі рыбу мясцовыя жыхары. Прышоў нейкі дзядзька з дагаворам арэнды, аб'явіў вадаём прыватнай тэрыторыяй і нікога туды не пускае. У іншых выпадках з'явілася плат- ная рыбка за фіксаванай цаной за ўваход. Таму і спылцоўца шматлікія скаргі, наракан- ні, і можна зразумець абурэнне аматараў рыбакі. Злавіць ты ці не злавіў — нікога не хвалюе, а заплаціць тылі за тое, што пася- дзеў з вудай. У саміх жа арандатараў ніхто не пытаецца пра асноўны від дзейнасці. Падацьці з продажу яны не плаціць, а ў спра- вадзачы пазначваюць свае часам нават не цэнтреры, а... кілаграмы вылова за год.

Ёсць, несумненна, прыклады і гаспадарскага падыходу да спра- вы арэнды. У Іванаўскім раёне даў- но працуе прадпрыемальнік Надзея Федзюковіч. Яна і парадак навяла ў арандаваным вадаёме, і рыбу прадае мясцовому насельніцтву, а таксама вывозіць прадукцыю ў Пінск, Іванава. Штогадоў вылаў рыбы ў яе вымя- раецца больш чым дзясцяткам тон. Але гадоў з сем там не спыняюцца скандалы, скаргі і выклікання імі пра- веркі. Бо вадаём з разраду ты, пра якія я гаварыла вышэй. Людзі пры- выклі там адпачываць, лавіць рыбу. З пакрыўджаных былых рыбалоў утварылася ініцыятыўная група, якая і змагаецца ўсімі сіламі з новай гас- падняй вадаёма.

Тут я не магу не пагадацца з пазі- цыяй намесніка начальніка Брэскай абласной інспекцыі па ахове жывёль- нага і расліннага свету Сяргея Штыка аб тым, што нельга перадаваць у арэнду ва- даёмы, якія традыцыйна былі месцам адпа- чынку жыхароў бліжэйшых населеных пунктаў, хоць гэта ў вышэйназванай пастанове № 1260 не прапісана.

Хто дае ў арэнду — той і нясе адказнасць

Вось мы і падышлі да галоўнага: хто павінен навесці парадак у гэтай справе? Перадаць у арэнду вадаёма — выключнае права сесіі раённага Савета. Пасля таго, як дэпутаты прагаласавалі, райвыканкам можа заключыць дагавор на арэнду з фізіч- наю або юрыдычнай асобай. Райвыканкам гэта робяць ахвотна, бо аўтаматычна зніжа- ецца нагрузка на бюджэт. Не трэба за ка- зённы кошт падтрымліваць парадак на тым ці іншым водным аб'екце, траціць грошы на ахову і зарыбленне. Дагаворам прадугле- джана, што гэты парадак будзе падтрым-



ліваць часова гаспадар. Маецца на ўвазе таксама, што прадпрыемальнікі ўносяць свой уклад у выкананне Дзяржаўнай праграмы развіцця рыбагаспадарчай дзейнасці на 2011-2015 гады, прынятай Саўмінам краі- ны, і тым самым палепшыць забеспячэнне насельніцтва рыбнай прадукцыяй. Многія з іх, вярта адзначаць, так і робяць. Сярэд пасляпыхавых арандатараў у Брэсцкім раёне, напрыклад, называюць Брэсцкі лясгас, які арандуе для прамысловыга і аматарскага рыбалоўства вадаёмы, утварэння на месцы здабычы торфу. Ёсць і шмат добрых пры- клады. Але і беспарадкаў у гэтай справе яшчэ шмат.

Не адзін са спецыялістаў, з кім давалося размаўляць у час падрыхтоўкі гэтага ма- тэрыялу, адзначаў, што многія з прадпры- малельніцтва стаяцца да справы несур'ёзна, разглядаюць арэнду, паводле трагічнай заў- вагі кіраўніка дзяржавы на адной з нарад, як забаву. А што? Узвў возера — адчуў сябе гаспадаром: можа там здабываць

рыбу ўсялякімі прынадамі, праводзіць пікнікі для сяброў і патрэбных людзей. А платную рыбалку магчы- ма арганізаваць з карысцю для справядзачнасці: узвў з аматара 100 тысяч рублёў, 50 тысяч афіцыйна паказаў як продаж рыбы насельніцтву, астатнія 50 пакаў у кішэню для да- лейшых пікнікоў. Ніхто ж не правярэць.

Калі я расказала пра арэнду возера за 50 000 рублёў у год адной дасціпнай каляжанцы, яна імгненна адрагавала: «А чаго мы сядзім тут цэлыя рабочыя дні? Давай возь- мем сабе ў арэнду невядліку сажалку. Лета-восень будзем «культурна» адпачы- ваць на беразе, бліжэй да зімы ваду спусцім, рыбу прададзім — вось табе і гадавая зарплата». На жаль, у гэтым іранічным спісчы ёсць доля праўды. Спецыялісты ад- значаюць, што пры спажывецкім стаўленні да воднага аб'екта за тры-чатыры гады ён можа канчаткова прыйсці ў заняпад. Ды і каму карысць з такой арэнды? Дзяржава не атрымлівае ўклад у праграму развіцця рыбагаспадаркі, мясцовыя жыхары не могуць па-ранейшаму карыстацца вада- ёмамі. **Парадак у справе арэнды вадаёмаў могуць толькі мясцовыя органы ўлады. Савет дэпутатаў дае прынцыповую згоду на арэнду — значыць, яго справа забяспечыць дэпутаткі кантроль і запатрабаваць ад выканкама безумоўнае выкананне ўсіх пунктаў дагавора арэнды.** У адваротным выпадку дагавор можна і скасаваць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПЕРАДАЦЬ НЕЛЬГА...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Ёсць складанасці і з добраўпа- радкаваннем кладу. Грошы вялікія, але цягнуць далей нельга, апошні раз яе абнаўлялі ў пачатку 2000-х гадоў, і яна ўжо прыйшла ў непрыдатнасць. Яшчэ 9 мільянаў тут збіраюцца ўклад- ся ў замену помніка на брацкай магіле ў вёсцы Вялікая Гарожа.

А вось трымаць пастаяннага на- глядчыка на могілках не атрымлі- ваецца — не хапае ні фінансаў, ні людзей. Штат сельвыканкама — усяго 3 чалавекі. Тут хаця б асноў- ную работу паспець зрабіць... Ле-

Сёлета сельвыканкам плануе цап- кам змяніць агароджу на 2 могіл- ках, што абдыдзецца прыкладна ў 30 мільёнаў рублёў. Грошы вялікія, але цягнуць далей нельга, апошні раз яе абнаўлялі ў пачатку 2000-х гадоў, і яна ўжо прыйшла ў непрыдатнасць. Яшчэ 9 мільянаў тут збіраюцца ўклад- ся ў замену помніка на брацкай магіле ў вёсцы Вялікая Гарожа.

Адночы нехта і наогул прыцягнуў рожкі... самагоннага апарата.
 — Лічу, што і перадача дарог на баланс спецыялізаваных арганізацый была нашай памылкай, — прызна- ецца Іван Вярыга. — На тыя сродкі, якія нам выдзяляліся, можна было рамантаваць па вуліцы за год. А ў ка- мунальнай для гэтага няма ні часу, ні грошай. З могілкамі можа абдыцца так самае. Аб'екты будуць у іх, а нам усё роўна прыйдзецца іх кантраля- ваць і весці перамоў. Калі сёння я магу звярнуцца ў любую іншую арга- нізацыю, то маючы справу з канкрэт- ным гаспадаром, прыйдзецца чакаць, пакуль ён адрагуе. А гэта можа за- цягнуцца на няўзруны тэрмін.

Старшыня сельскага Савета лі- чыць, што «пацягнуць» такі важкі «фронт», як абслугоўванне могі- лак, камунальнікі змогуць пры ўмо- ве, што на іх базе будзе створана яшчэ адно прадпрыемства, якое не- пасрэдна зоймецца гэтым кірункам. А па-іншаму не атрымаецца — на тэрыторыі раёна некалькі дзясцяткаў кладу, і ўсе яны знаходзяцца на вя- лікай адлегласці ад аднаго.
 — Зараз мы чысім могілкі да Ра- даўніцы, адных старых вянок тоны вывозім, — распавядае Іван Вярыга. — Падлічыце, колькі сілі і паліва спат- робілася б спецыялізаваным службам, каб зрабіць гэта. Вось чым яны ма- глі б на самой справе дапамагчы, дык гэта заняцця перапрацоўкай вянку. Штучныя кветкі ўваўноць сабой не- бяспечны матэрыял, колькасць якога ўжо набывае пагражалныя памеры. Спаляцьця вянк — гэта значыць за- бруджваць паветра, а захоўваць на сметніках — атручываць глебу. Адночы- ка ў экалагічным форуме я бачыў машы- ну, якая перааробляе шкідныя рэчы. Вось калі б такое абсталяванне набы- лі камунальныя службы, мы былі б ім вельмі ўдзячны. А з добраўпарадкаван- нем могілак мы і самі справімся. Вось некая з сельвыканкам прыйшла сям'я, якая прыехала ў госці з Урала — дзяк- вавалі за добрае стаўленне да памерльх. Казалі, што ў Расіі ў гэтым сэнсе праца пастанула вельмі кепска...

Нэлі ЗІГУЛА.



Фота Анастасіі КІШЧУКА.

— Могілкам павінны займацца сельсаветы, — упэўнены Іван Вяры- га, старшыня Вяззеўскага сельскага Савета Асіповіцкага раёна. На яго тэрыторыі іх, дарэчы, 11.

— У некаторых раёнах могілкі, згод- на з Указам № 21, паслелі перадаць спецыялізаваным прадпрыемствам. Мы гэтага не сталі рабіць толькі та- му, што ўпэўнены — у нас лепш атры- маецца іх дагледзець, — сцвярджае ён. — Сумняваюся, што камуналь- нікі будуць апэратывна рэагаваць на звароты грамадзян, калі сапраўды з'я- зніцца аварыйнае дрэва ці падправіць агароджу. У нас да гэтага хутэй рукі дойдучы. Старасты вёсак сігналізуюць, калі патрабуецца дапамога.

там рэгулярна абкошваецца трава па перыметры, зразаюцца дрэвы і кусты. А смецце і наогул прыхо- дзіцца вывозіць двойчы на тыдзень. Яго вельмі шмат, абсалюта там, дзе побач знаходзяцца дачныя кааперат- вы і цэны масавага адпачынку. Могілкі ў Верайцах, напрыклад, у 100 метрах ад дачнага кааператыва. Вяззе — увольне мясцовы «курорт»: побач вадасховішча. Каля могілак вёскі Орча — платны вадаём. Вось народ і нясе смецце ў «могілаквыя» кантэйнеры. Але, як кажа Іван Вя- рыга, гэта лепш, чым калі б яго кі- дали паабалал дарогі. Ён ужо даўно не здзіўляецца, калі бачыць побач з вянкамі, напрыклад, халадзільнік.

СЕСІЯ

Дваяная бухгалтэрыя

У Горках займаліся легалізацыяй не- законнага тавару. Гэта было высвет- лена падчас правядзення праверкі **Горацкага аптова-рознічнага гандлё- вага комплексу супрацоўнікамі «Фі- нансавай» міліцыі.**

— На працягу двух гадоў, з 2011-га па 2012-ы, прадпрыемства наўмысна завыша- ла сумы вылаку па падатку на дабаўленую вартасць, — адзначыў намеснік начальніка **упраўлення ДФР КДК па Магілёўскай воб- ласці Аляксандр ШАРОЙКІН.** — Гэта было выклікана тым, што 70% тавару набывалася ў мінскіх прыватных прадпрыемствах, якія, як потым высветлілася, з'яўляліся «лжэпрадпры- малельніцтвамі». У выніку гэтага бюджэт неда- атрымаў 5,9 мільярда рублёў падаткаў.

Улік пагашэння нанесенай дзяржаве стра- ты былі апісаны тавара-матэрыяльнымі каштоў- насці таварыства на агульную суму 1,7 мілья- рда рублёў. Па факце вядзецца следства.
Нэлі ЗІГУЛА.

Цікава, што каля пляці гадоў на- вяспечнае старшыня гарсавета камандыраў камітэтаў віцебскай дэсантнай брыгады. Сшыоў у ад- стаяўку з пасады намесніка каман- дуючага сіламі спецыяльных апа- ратных Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Літаральна праз некалькі дзён пасля таго, як стаў чыльвіным чалавекам, атрымаў прапанову

АБЯЦАЛІ? ВЫКАНАЕМ

працаваць у вертыкалі ўлады. І пе- там 2009 года ўзначаліў упраўленне фізічнай культуры, спорту і турызму Віцебскага аблвыканкама. Падчас працы на гэтай пасадзе ён шмат зрабіў для таго, каб Віцебшчына стала лідарам краіны па экспарце турыстычных паслуг, заваявала «серабро» — па колькасці меда- лёў на спарціўніцтвах міжнароднага ўзроўню. Ён спрыяў таму, каб фіз- культура і спорт актывнай развіва- ліся не толькі ў буйных гарадах, але і ў глыбінцы.

Старшыня абласнога Савета дэпутатаў Аляксандр Ацясаў ад- значыў, што ў дэпутаткім корпусе абласнога ўзроўню больш за палову складаюць народныя выбарнікі папярэдняга склікання.
 — Дэпутаткі корпус разам з кі-

раўнікамі дзяржаўнага органаў і структур і далей будзе знаходзіць магчымасці вырашыць праблемы канкрэтных людзей. Нам неабходна прадоўжыць распачнутую працу і вы- канаць абяцанні, дадзеныя грама- дзянам падчас выбарчай кампаніі, — сказаў ён.

Старшыня Віцебскага аблвы- канкама Аляксандр Косінец, звяр- таючыся да дэпутатаў абласнога Савета, падкрэсліў, што дэпутаты многае робяць для сацыяльна-экан- амічнага развіцця Віцебшчыны. Паводле яго слоў, пры ўдзеле дэ- путатаў ажыццяўляецца мадэрні- зацыя прамысловасці і аграрнага комплексу, вырашаюцца пытанні сацыяльнага развіцця і жыллёвага будаўніцтва, паляпшаецца якасць жыцця.

— Жыхары вобласці бачыць тыя намаганні, якія вы прыкла- дашце, каб жыццё ў рэгіёне стала лепшым. Менавіта таму выбар- шчыкі прыйшлі на ўчасткі і адда- лі за вас свае галасы. Прычына высокай яўкі — у вашым аўтары- тэце і ў тым, што вы працуеце, не шкадуючы часу, — падкрэсліў губернатар.

Да пачатку першай сесіі Віцеб- скага гарадскога Савета дэпута- таў новага склікання заставалася інтрыга наконт кандыдатур на пост старшыні дэпутацкага корпу- са (раней ім быў Мікалай Смуноў). У выніку тайнага галасавання быў выбраны Мікаіл Партной (інтэрв'ю з ім чытайце ў адным з бліжэйшых нумароў «МС»).

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
 РЭГІСТРАЦЫЯНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата Прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя «На- вядавецкая ўстанова «Вядавецкі дом «Звязда»».
Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
Адказная за выпуск **КАРПЕНКА Н.У.**

Грамадскі савет: **ГЕРАСИМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакра- тар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцо- вага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

АЦЯСАЎ А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **НАВУМЕНКА А.В.**, старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пася- ковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.
Выдавец — Рэдакцыя «Навядавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»»
АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@zvzyazda.minsk.by
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 21.707. Нумар падлісны ў 19.30 15 красавіка 2014 года.

ОЗЕРИЦКО-СЛОБОДСКОЙ СЕЛЬСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ сообщает об отмене аукциона по продаже земельных участков в частную собственность в населенных пунктах сельсовета: д. Перездняя, д. Ляды, д. Пристрыны, д. Слобода Смолевичского района, назначенного на 18 апреля 2014 года.
 УНП 600404563

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие
«УКС Фрунзенского района г. Минска»
 (В дополнение ранее опубликованной декларации в газете «Звезда» от 20.12.2013 г. № 240)
 (информация о застройщике и проекте строительства)

Застройщик – коммунальное унитарное предприятие «Управление капитального строительства Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное Минским городским исполнительным комитетом 27.02.2014 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580553.

Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а.
Тел./факс: 204-67-99, 252-32-18.
Режим работы – 8.45 – 17.45, обед 13.00 – 13.45; пятница 8.45 – 16.30, выходные дни: суббота, воскресенье.

Информация о проекте.
 Участок под строительство объекта: «Разработка комплексного архитектурного проекта жилой застройки с объектами инженерной инфраструктуры и участком дорожной сети в границах ул. Шаранговича, Горьцкого, Рабиева в г. Минске, Микрорайон № 4. 1-я очередь строительства. Жилой дом № 2» расположен во Фрунзенском районе г. Минска.

Предлагаются для привлечения к строительству по договору создания объекта долевого строительства:

- для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий;
- 5 однокомнатных квартир;
- 10 двухкомнатных квартир.

Цена 1 кв. м общей площади квартиры в жилом доме № 2 на дату опубликования проектной декларации сформирована в текущем уровне цен с учетом прогнозных индексов по состоянию на ноябрь 2014 года и составляет при строительстве:

- однокомнатной квартиры – **14 633 000 белорусских рублей;**
- двухкомнатной квартиры – **13 383 000 белорусских рублей.**

Начало строительства – октябрь 2013 года.
 Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию жилого дома – ноябрь 2014 года.
 С планировкой квартир, встроены помещений и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, к. 102, тел. 252-32-18.

Для заключения договора необходимо:
 - личное присутствие и паспорт (+ ксерокопия) того лица, с кем будет заключаться договор;
 - быть готовы оплатить в течение 3 рабочих (банковских) дней с даты регистрации договора в комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома 25 процентов стоимости объекта долевого строительства.

ЗАСО «Промтрансинвест»

СТРАХОВАЯ КОМПАНИЯ
ПРОМТРАНСИНВЕСТ

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

АКТИВЫ	Код строки	на 1 января 2014 года		на 31 декабря 2012 года	
		2	4	2	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ					
Основные средства	110	58 512 968	46 217 761		
Нематериальные активы	120	84 889	28 113		
Доходные вложения в материальные активы	130				
в том числе:					
инвестиционная недвижимость	131				
предметы финансовой аренды (лизинга)	132				
прочие доходные вложения в материальные активы	133				
Вложения в долгосрочные активы	140	264 445	136 431		
Долгосрочные финансовые вложения	150				
Долгосрочная дебиторская задолженность	160				
Отложенные налоговые активы	170				
Прочие долгосрочные активы	180	65	329		
ИТОГО по разделу I	190	58 862 367	46 382 634		
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ					
Запасы	210	2 446 600	2 201 655		
в том числе:					
материалы	211	2 446 600	2 201 655		
незавершенное производство	212				
прочие запасы	213				
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	215				
Расходы будущих периодов	220	301 836	237 309		
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	230				
Доля перестраховщиков в страховых резервах	240	38 965 387	36 710 919		
в том числе:					
доля перестраховщиков в страховых резервах	241	14 817 677	17 743 070		
резервы незаработанной премии	242	24 147 710	18 967 849		
резервы убытков	243				
другие технические резервы	250	96 441 109	10 957 279		
Краткосрочная дебиторская задолженность	260				
Краткосрочные финансовые вложения	270	172 919 094	138 423 979		
Денежные средства и их эквиваленты	280	860			
Прочие краткосрочные активы	290	311 074 886	188 531 141		
ИТОГО по разделу II	300	369 937 253	234 913 775		
БАЛАНС					
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
1					
2					
3					
4					
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ					
Уставный капитал	410	44 311 435	28 482 769		
Неоплаченная часть уставного капитала	420				
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430				
Резервный капитал	440	1 959 354	859 207		
в том числе резервный фонд заработной платы	441				
Добавочный капитал	450	16 629 636	19 512 468		
в том числе прирост (переоценка) стоимости объектов недвижимости, приобретенных за счет страховых резервов	451				
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	20 606 424	5 580 557		
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470				
Целевое финансирование	480				
ИТОГО по разделу III	490	83 506 849	54 435 001		
IV. СТРАХОВЫЕ РЕЗЕРВЫ И ФОНДЫ					
Резервы по видам страхования, относящимся к страхованию жизни	500				
Резерв незаработанной премии	501	160 165 915	84 481 824		
Резервы убытков	502	98 551 766	73 925 371		
Другие технические резервы	503				
Иные страховые резервы	504				
Фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	505	3 838 340	4 720 163		
Гарантийные фонды	506	31 486	25 324		
Иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	507	57 444	40 548		
ИТОГО по разделу IV	509	262 944 951	163 193 220		
V. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
Долгосрочные кредиты и займы	510	1 946 993	2 529 053		
Долгосрочные обязательства по лизинговым операциям	520				
Отложенные налоговые обязательства	530	27 699			
Доходы будущих периодов	540				
Резервы предстоящих платежей	550				
Прочие долгосрочные обязательства	560				
ИТОГО по разделу V	590	1 974 692	2 529 053		
VI. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
Краткосрочные кредиты и займы	610	1 281 046	1 281 753		
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620				
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	20 529 715	8 185 813		
Прочие краткосрочные обязательства страхователям	631	2 585 833	2 105 096		
страховым агентам и брокерам	632	707 276	138 867		
прочим кредиторам по операциям страхования, страхования	633	266 083			
по операциям перестрахования	634	6 074 728			
переходящие по рискам, переданным в перестрахование	635				
поставщикам и подрядчикам	636	209 883	203 176		
по авансам полученным	637				
по налогам и сборам	638	5 314 246	962 993		
по социальному страхованию и обеспечению	639	1 007 658	658 874		
по оплате труда	640	5 313 467	2 583 958		
по лизинговым операциям	641				
составляющие имущества (учредителям, участникам)	642				
прочим кредиторам	643	850 541	1 532 849		
Обязательства, предназначенные для реализации	650				
Доходы будущих периодов	660		5 288 925		
Резервы предстоящих платежей	670				
Прочие краткосрочные обязательства	680				
ИТОГО по разделу VI	690	21 810 761	14 756 491		
БАЛАНС	700	369 937 253	234 913 775		

Учетный номер плательщика: 100357923.
 Вид экономической деятельности: страховая деятельность.
 Организационно-правовая форма: закрытое акционерное общество.
 Орган управления: Общее собрание акционеров.
 Единица измерения: тыс. руб.
 Адрес: г. Минск, ул. Воронянского, 7А

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь-декабрь 2013 года

Наименование показателей	Код строки	за январь-декабрь 2013 года		за январь-декабрь 2012 года	
		2	4	2	4
ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ					
Страховые взносы (страховые премии), брутто	010				
Страховые выплаты	020				
Изменение резервов по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)	030				
Расходы на ведение дела	040				
Отчисления в гарантийный фонд и фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	050				
Доходы по деятельности, связанной со страхованием, относящимся к страхованию жизни	055				
Расходы по деятельности, связанной со страхованием, относящимся к страхованию жизни	060				
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (строки 010 - 020 + 030 - 040 - 050 + 055 - 060)	060				
ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ					
Страховые взносы (страховые премии), брутто - всего	070	435 148 752	311 553 885		
в том числе: по прямому страхованию и сострахованию по рискам, принятым в перестрахование	071	431 466 951	309 326 385		
в том числе: по прямому страхованию и сострахованию по рискам, принятым в перестрахование	072	3 681 801	2 227 500		
Страховые премии по рискам, переданным в перестрахование, брутто	073	68 980 146	65 419 351		
Страховые взносы (страховые премии) с учетом перестрахования, нетто (строки 070 - 073)	074	366 268 606	246 134 534		
Изменение резерва незаработанной премии	080	(75 684 091)	(24 162 502)		
Изменение доли перестраховщиков в резерве незаработанной премии	081	(2 925 393)	4 886 761		
Изменение резерва незаработанной премии с учетом перестрахования, нетто (итог строк 080 и 081)	082	(78 609 484)	(19 275 741)		
Заработанные премии, нетто (итог строк 074 и 082)	085	287 659 122	226 858 793		
Оплаченные убытки (страховые выплаты), брутто	090	173 477 667	143 618 957		
Доля перестраховщиков в убытках (страховых выплатах)	091	6 360 863	9 250 407		
Оплаченные убытки (страховые выплаты) с учетом перестрахования, нетто (строки 090 - 091)	092	167 116 804	134 368 550		
Изменение резервов убытков (страховых выплат), брутто	095	(24 626 395)	(25 359 092)		
Изменение доли перестраховщиков в резервах убытков (страховых выплат)	096	5 179 861	13 046 087		
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования, нетто (итог строк 095 и 096)	097	(19 446 534)	(12 313 005)		
Заработанные премии за вычетом страховых взносов (страховых выплат) (строки 085 - 092 + 097)	100	101 095 784	80 177 238		
Изменение других технических резервов	110				
Изменение иных страховых резервов	120				
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийных фондов	130	6 466 993	6 484 605		
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	140				
Расходы на ведение дела, всего	150	114 034 825	86 906 715		
в том числе: комиссия вознаграждения и тантемы по рискам, принятым в перестрахование	151	341 966	163 694		
Комиссионная комиссия вознаграждения и тантемы по рискам, переданным в перестрахование	155	2 546 740	2 290 346		
Доходы по деятельности, связанной со страхованием иным, чем страхование жизни	160	26 002 280	8 331 289		
Расходы по деятельности, связанной со страхованием иным, чем страхование жизни	165	122 313			
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни	170	9 020 673	(2 592 447)		
Доходы по инвестиционной деятельности (строки 100 + 110 + 120 - 130 - 140 + 150 + 160 - 165)	180	9 676 783	8 787 135		
в том числе: доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	181	10 235	250 704		
Доходы от участия в уставном капитале других организаций	182				
проценты к получению	183	9 497 773	8 451 048		
прочие доходы по инвестиционной деятельности	184	168 775	85 383		
Расходы по инвестиционной деятельности	190	136 388	149 202		
в том числе: расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	191	19 449	51 816		
прочие расходы по инвестиционной деятельности	192	116 939	97 386		
Доходы по финансовой деятельности	200	68 046 119	51 213 947		
в том числе:					
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	201	68 046 119	51 213 947		
прочие доходы по финансовой деятельности	202				
Расходы по финансовой деятельности	210	46 599 314	43 913 061		
в том числе: проценты и уплате	211	1 013 369	1 159 164		
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	212	45 585 945	42 753 897		
прочие расходы по финансовой деятельности	213				
Иные доходы	220	95 958 931	67 171 832		
Иные расходы	225	105 485 776	71 176 121		
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (строки 180 - 190 + 200 - 210 + 220 - 225)	230	21 460 355	11 934 530		
Прибыль (убыток) отчетного периода (строки ± 060 ± 170 ± 230)	240	30 481 028	9 342 083		
Налог на прибыль	250	7 158 299	2 465 161		
Изменение отложенных налоговых активов	260				
Изменение отложенных налоговых обязательств	270	(27 699)			
в том числе: отчисления в резервы (доходы)	280	2 392 244	1 297 181		
Отчисления во внебюджетный централизованный инвестиционный фонд в соответствии с указом Президента РБ от 07.08.2012 №357	281				
Чистая прибыль (убыток) (строки ± 240 - 250 ± 260 - 270 - 280 - 281)	290	20 902 786	5 579 741		
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	300	9 441 616	12 324 786		
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	310				
Совокупная прибыль (убыток) (строки ± 290 ± 300 ± 310)	320	30 344 602	17 904 527		
Базовая прибыль (убыток) на акцию	330	25 093	6 698		
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	340				

Руководитель **В.И. Сенко** Главный бухгалтер **Н.Н. Селявко**

«25» февраля 2014 г.

В 2013 году компания сотрудничала с аудитором индивидуальным предпринимателем Тьян Светланой Ивановной. Юридический адрес: 220022, г. Минск, ул. Чайковского, д. 20, кв. 64. Квалификационный аттестат аудитора № 000077 выдан на основании приказа Министерства финансов Республики Беларусь от 1 октября 2002 года № 1204 регистрационный № 76. Свидетельство о государственной регистрации от 24 августа 2000 года № 955 выдано Минским горисполкомом. УНП 100990426.

Аудиторское мнение: По моему мнению, прилагаемая к настоящему аудиторскому заключению бухгалтерская (финансовая) отчетность ЗАСО «Промтрансинвест», сформированная в соответствии с требованиями

Чытач—газета

А шанц на выйгрыш ёсць заўсёды!

...Як казалі геранія аднаго вядомага фільма: «Я вось кожны раз латарэйны білет купляю».

Праўда, з выйгрышам ёй не вельмі шанцавала — «два разы па рублі».

Каб удзельнічаць у нашай, звяздоўскай, латарэі, білеты купляць не трэба. Чытач проста вынісвае сваю любімую газету і дасылае ў рэдакцыю картку.

А ўжо тут — што ні квартал, то розыгрыш прызоў. Днямі вось адбыўся чарговы.

Кажуць, што снарад у адну варонку двойчы не трапляе. Аднак нашы сталыя чытачкі, якіх мы запрасілі на дапамогу, гэта сцвярджаючы абвяргаюць, бо выйграваў і ўжо неаднойчы.

Людмила Іосіфаўна Стасілевіч (на здымку), якая больш за 20 гадоў вынісвае «Звязду», выйграла ў нашай латарэі тры прызы (у тым ліку і каларовы тэлевізар). Алена Іосіфаўна Шуцко (яна, дарчы, пастаянна дасылае нашу газету дачцэ ў Францыю) — два...

На гэты раз прызавы фонд гульні складалі сем электрапрацаў Bosh і суперпрыз — тэлевізар Samsung. Усе прызы былі разыграны. Такім чынам, электрапрацы выйгралі: Валяціна Сяргееўна Хвасюк з в. Хмелёва Жабінкаўскага раёна Брэсцкай вобласці; Таццяна Іосіфаўна Сарока з аграгарадка Наваасёлкі Пастаўскага раёна Віцебскай вобласці;

Нефармат

ЧАЛАВЕК І ПРАЦА

На адным з сайтаў прачытала, што былі гараджанін, у мінулым чыноўнік, звольніўся з працы, пераехаў у вёску, дзе купіў дом і заняўся натуральнай гаспадаркай... Цяпер гэта не рэдкасць. Можна сустрэць інфармацыю, што так зрабіў мастак, навуковец або музыкант.

Тых, хто адмовіўся ад выгод гарадской цывілізацыі або нават ад свецкага гламуру, які правіла, называюць дзівакамі. А можа, наадварот: яны зусім не дзівакі, а людзі, якія своечасова спасцілі сутнасць быцця. Калі верыць тэорыі Дарвіна, менавіта праца зрабіла чалавека чалавекам. А ён, чалавек, зрабіў усё, каб звесці фізічную працу спачатку да мінімуму, а ў некаторых выпадках амаль да нуля. І што мы маем?

Псіхалогі гавораць пра такую з'яву, як «крызіс офіснага чалавека», калі тыя самыя работнікі офісаў вызначаюцца неадэкватнымі дзеяннямі. Перасяджаць людзі за камп'ютарамі, а потым робяць немаведама што: б'юцца адзін з адным, працягваюць агрэсію ў дамыненні да блізкіх альбо скачваюць з даху. Калі ў Маскве падлетак з прывольнай сям'і пайшоў страляць людзей у сваёй школе, я найперш падумала, што гэты хлопчак нічога ніколі не рабіў рукамі. Ён корпаўся ў сцябе, займаўся самааналізам, спрабаваў знайсці віртуальныя межы паміж добром і злом... Зноў жа віртуальны сэнс жыцця, і наўрад ці гэты падлетак сам пасадзіў хоць адно дрэўца ці кветку.

Маскоўская трагедыя прыгадалася зноў, калі з'явілася інфармацыя пра тое, што ў Пінску падлеткаў заваліла зямлёй, калі яны спрабавалі капаць тунэль у кар'еры. Хлопчым не было чаго рабіць, яны шукалі заняткаў і знайшлі яго ў небяспечнай гульні. Маглі б, вядома і бацькі час з гарэлкай або спакуюцца на інтэрэнтыя або рэальныя прапановы пакаштаваць спайс ці іншы наркотык. Усе гэтыя небяспечныя забавы дзеці знаходзяць ад няведання, чым заняць свой час, і няўмення арганізаваць яго з карысцю.

У кожнай вёсцы цяпер ёсць кампанія маладых непрацоўчых пітушчых жыхароў. Яны і співаюцца, калі перастаюць працаваць рукамі. Нават бабалькі-пенсіянеркі, расказвалі ў пракураторы, у асобных населеных пунктах аб'ядноўваюцца ў «гурткі па інтарсках на падставе выпіўкі». Раней такога ніхто не чуў, таму што адзінай умовай выжывання была штодзённая фізічная праца. Цяпер гэта становіцца неабавязковым: старыя атрымліваюць пенсію, маладзейшыя адбіраюць грошы ў бацькоў, крадучы, перабіваюцца выпадковымі заробкамі за выпіўку. Падлеткі-акселераты жывуць на ўсім гатовым за кошт бацькоў і не клапацяцца хаця б пра мінімальны фізічны ўдзел у сямейнай або грамадскай працы. Рызыкну дапусціць, што такім чынам чалавецтва памалу рухаецца да сваёй дэградацыі.

Больш за дваццаць гадоў таму падчас працы ў раённай газеце давялося пісаць пра стагадоваю бабульку. Яна тады свой сакрат даўгалецка вызначыла так: маўляў, усё жыццё працавала. «Што не вырабіш, дзеткі, тое выхвараш, казала мая маці» — гэтыя словы юбіляры я запомніла на ўсё жыццё. Вось і «выхвараш» сваю безрухомасць, пакутуем на самыя небяспечныя і заганныя з'явы. І прыклады можна прыводзіць бясконца. Праблема, па-моім, наштам глыбейшая, чым звычайная гіпадынамія, якая аказвае ўплыў на фізічны стан арганізма. Адсутнасць руху спачатку запавольвае абмен рэчываў, а потым наносіць урон псіхцы. Нездарма ёсць прыказка, што рух — гэта жыццё.

Святлана ЯСКЕВІЧ



Фота Юлія ПІСЦЕЦКАЯ.

Алена Мікалаеўна Арэшка з в. Радуса Жлобінскага раёна Гомельскай вобласці;

Галіна Уладзіміраўна Пятроўская з в. Ардашы Сморгонскага раёна Гродзенскай вобласці;

Яўген Міхайлавіч Ганчаронак з в. Вязуніца Асіповіцкага раёна Магілёўскай вобласці;

Вольга Фёдаруна Здравец з в. Новыя Рубяжычы Стаўбужскага раёна Мінскай вобласці;

Іван Іванавіч Гаральчук з г. Мінска.

Суперпрыз — тэлевізар Samsung — выйграў Барыс Міхайлавіч Ляшчэвіч з в. Альшанкі Столінскага раёна Брэсцкай вобласці.

Віншваем шчасліўчыкаў! Тым жа, каго ўдача абмінула ў гэты раз, жадаем не засмучацца — не адмаўляцца ад падпіскі, ад удзелу ў звяздоўскай латарэі. Шанцы на выйгрыш ёсць!

Арганізатарам рэкламнай гульні «Падпішыся на «Звязду» з'яўляецца рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (УНП 100155376), размешчаная па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А.

Рэкламная гульня «Падпішыся на «Звязду» зарэгістравана Міністэрствам гандлю Рэспублікі Беларусь з 13.02.2014 г. (пасведчанне № 2302) і праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з 20 лютага па 30 чэрвеня 2014 года ўключна сярод падпісчыкаў газеты «Звязда» другога квартала або першага паўгоддзя 2014 года.

Тэлефон для даведак па пытаннях правядзення рэкламнай гульні і атрымання прызоў: 8 (017) 287 18 38.

Граф Талстой, як вядома, быў землеўладальнікам. І сам нрэдка араў зямлю, касіў, сеяў, убіраў ураджай. А ў пералынках ствараў «Вайну і мір» ды іншыя шэдэўры міравой літаратуры.

А цяперашнія культурныя пісьменнікі, мастакі, рэжысёры, музыканты, як правіла, па плагам не ходзяць. І час ад часу трапляюць у скандальныя заметкі свецкай хронікі. То аднаго злавілі падчас кінафестывалю з малаплетняй каханкай, то другі вызначыўся скандалам і бойкай. Пра нетрадыцыйную арыентацыю ўжо і казаць няёмка — гэта паступова становіцца нават нейкай прыкметай элітарнасці. І зусім не рэдкасць, калі знамяніта-тасць дажывае свой век у псіхіятрычнай клініцы. Думаю, што фізічная энергія, першапачаткова закладзеная ў чалавека, калі не мае натуральнага выхаду, усё роўна знаходзіць выйсце, часам самае нечаканае.

Адсюль бясконцыя псіхічныя адхіленні, дэпрэсіі, суіцыды і многае іншае. Чалавек павінен ствараць нешта рэальнае і пазітыўнае, а не толькі вынаходзіць усё новыя машыны, якія здольны замяніць людзей у любым фізічным намаганні. Нездарма ж гісторыя пакінула прыклады адрачэння ад славы і багацця на карысць жыцця і працы ў натуральных умовах. Дыяклетыян, відаць, адзін з самых вядомых рымскіх імператараў. Ён застаўся ў памяці нашчадкаў тым, што адрокся ад прастола і пачаў у сваім маёнтку вырошчваць агародніну: «Калі б вы бачылі, якую я вырасіў капусту, вы не былі б аб прычынах майх уцекаў». Так ён сказаў амаль дзве тысячы гадоў таму.

Яго ўрок, наопаўна на тое, ніхто не засвоіў. Ствараюцца новыя тэхналогіі, тэхнічныя рэвалюцыі змяняюцца інтэлектуальнымі прарывамі. І на грамадскім узроўні заахвочваецца звязаная з гэтым праца, а вось іншая — неабходная, як лавэтра — наадварот, не цэнзіцца. Гадоў колькі таму брытанская карапацыя ВВС апублікавала цікавыя вынікі даследчага цэнтру рынку працы. Даследчыкі параўналі ступень грамадскай карысці ў ўзровень аплаты па шасці спецыяльнасцях. Вынікі атрымаліся сенсацыйнымі. Аказалася, што, напрыклад, санітары і прыбіральшчыцы ствараюць 10 фунтаў прыбытку на 1 адзін фунт, які ім плацяць. Багацце краіне таксама прыносяць вадзіцелі аўтобусаў і смеццявозаў, нягледзячы на адварот, вядучыя банкіры з заробкам ад 1 млн да 80 млн у год на кожны зароблены фунт прынеслі 7 фунтаў страт. У лік самых стратных для эканомікі прафесій трапілі самыя высокааплатныя — рэкламшчыкі і адвакаты... Брытанскія даследчыкі, паўна, ніколі не былі ў Волагда, не сустраліся са знакамітымі валагодскімі каруначнікамі, якія штодня, сагнуўшыся, плятуць прыгажосць сваімі рукамі. А мне год таму адна такая майстрыха казала, што атрымліваюць яны за работу капейкі. Дык вось, каб параўналі тыя сацыяльныя на сваіх схемах прыбытка каруначнікі і алігархаў, якія мануфактурамі валодаюць, паўна, засумавалі б яшчэ больш.

Але, відаць, не хутка чалавецтва прыйдзе да ўсведамлення, што той, хто працуе рукамі, павінен атрымліваць адэкватнае ўзнагароджанне. Грамадства нават не асэнсоўвае простыя рэчы: дзяцей трэба выхоўваць працай. Дзе можа ў нас падлеткаў папрацаваць у час асенніх, летніх, вясновыя канікулы? Ёсць асобныя прыклады, але іх кропля ў моры. А трэба, каб такая магчымасць была не толькі на канікулах, але і кожны выхадны. Цяпер вясна, шмат работы па наведзенні парадку. Каб маглі нашы вялікія дзеці некалькі гадзін у дзень папрацаваць, можа, не палезлі б яны капаць той злашчасны кар'ер. Заадно даведаліся б пра сапраўдную цану заробленых рублёў, якія яны часам так бяздумна трацяць.

Святлана ЯСКЕВІЧ

На скрыжаваннях гісторыі

ЁН СПРАЧАЎСЯ З ХРУШЧОВЫМ І НЕ СПРАЦАВАЎСЯ З БРЭЖНЕВЫМ

Важныя станоўчыя перамены, якія адбыліся ў жыцці Беларусі і СССР у цэлым у 50-60-я гады ХХ стагоддзя, шырока вядомыя. А якім былі асабісты ўклад у гэта дзяржаўнага і грамадскага дзеяча Беларусі і СССР Кірыла Трафімавіча Мазурава?

Адказу на пытанне прысвечаны наш артыкул.

17 КРАСАВІКА 2014 г. Кірылу Мазураву споўнілася б 100 гадоў.

Кірыл Трафімавіч нарадзіўся ў сям'і, якая жыла ў вёсцы Рудня, што ў 10 км ад Гомеля. У бацькоў, Трафіма Іванавіча і Агафіі Акімаўны, акрамя Кірыла, выхоўваліся дзве дзючынкі і тры хлопчыкі (двое з іх памерлі). Дарослыя Мазуравы працавалі ў Гомелі, у чыгуначных майстэрнях. Амаль усе сем'і вясцоўцаў мелі па 2-3 га зямлі, але малаўрадлівай. Некаторыя дзеля дадатковых заробкаў адпраўляліся на сезонныя работы: у Данбас дабываць вугаль, на Кубань убіраць ураджай, на будаўнічую працу ў іншыя гарады і вёскі.

Калі верыць у існаванне нейкай вышэйшай сілы, то можна сказаць, што лёс Кірыла Мазурава быў запрограмаваны. Яшчэ студэнтам Гомельскага аўтадарожнага тэхнікума ён хацеў паступіць у вучылішча лётчыкаў-знішчальнікаў. Вельмі перажываў, пачуваючы ад старшын медыцынскай камісіі адмоўны адказ па прычыне зроку. Ужо ў сталым узросце ён падрыўна ўспамінамі з ураджэнцам Беларусі маршалам авіяцыі Красоўскім. Той па-сяброўску паветамі: «З пункту гледжання юнацкіх амбіцый — гэта было лагічна. Але з вылучэння вядомага табе вучылішча мала хто стаў удзельнікам вайны. Частка з іх загінула пры выпрабаванні новай авіяцыйнай тэхнікі, іншыя — у небе над Халкін-Голам, у Іспаніі. Але праз прызму твайго лёсу не магу не сказаць: табе тваім лёсам былі заданыя іншыя шляхі, важныя не толькі для цябе, але і для ўсёй краіны».

Кірыл Мазураў стаў удзельнікам вайны, знаходзячыся ў Брэсце, у момант нападу Германіі на СССР. Свой доўг перад Радзімай ён выконваў у дзеючай арміі і партызанскіх атрадах аж да поўнага вызвалення Беларусі ад гітлераўскіх захопнікаў. Хацеў дайсці да Берліна. Але ўрад, улічваючы стан яго здароўя, прызначыў яго на мірную працу ў Беларусі.

Як чалавек з фантазіяй, Кірыл Трафімавіч ужо ў юнацкія гады да сваёй інжынернай прафесіі даваў удзел у грамад-



Сям'я MAZURAVICH: у цэнтры Кірыл Трафімавіч і яго жонка Яніна Станіславаўна.

скім жыцці. Гэта заўважылі людзі, якія асабліва ацанілі яго ўраўнаважанасць і нешматслоўнасць (за якой часам таіўся ўзлы акіян перажыванняў), умненне чужы і разумец іншых.

Лічым, цалкам заканамерным вынікам прызнання прафесійных, палітычных і маральных якасцяў стала абранне Кірыла Трафімавіча Мазурава 28 ліпеня 1956 г. Першым сакратаром ЦК Кампартыі Беларусі. Чаму заканамерным? Таму што да гэтага ён працаваў першым сакратаром Мінскага гаркама і Мінскага абкама КПБ, з аднаго боку, і з другога — на ўсіх пасадах Кірыл Трафімавіч пакаіў пасля сябе толькі станоўчыя ўражанні — і як чалавек, і як дзяржаўны і палітычны дзеяч. Трэба мець на ўвазе, што менавіта пры Мазураве поўнацэнна завяршылася прамысловая, культурная і архітэктурнае аднаўленне Мінска, быў паспяховы (і ўпершыню) праведзены суветны форум дэмакратычнай моладзі. Мазураў атрымаў тады разам з іншымі персанальнае «Дзякуючы, таварыш беларусы!» ад Мікіты Хрушчова і Анастасі Міканькі.



Мінск, 27 студзеня 1958 г. Мікіта ХРУШЧОУ сярод ўзнагароджаных перадавікоў сельскай гаспадаркі Беларусі. Справа ад яго — Першы сакратар ЦК КПБ Кірыл MAZURAVICH, злева — Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Васіль КАЗЮЮ.

ПЕРШЫ сакратар ЦК КПБ 42-гадовы Кірыл Мазураў прыняў Беларусі з тэхнічным прагрэсам выключна ў сталіцы. Астатнія гарады, раёны і абласныя цэнтры яшчэ чакалі эканамічнага цуду. Чакала лепшага сельскага гаспадарка, якая здавальнялася ільном кокса-газам, першымі поспехамі ў жыўлёлагадоўлі. Новы лідар, у адрозненне ад сваіх папярэднікаў, узяў на ўзбраенне задачу комплекснага развіцця Беларускай рэспублікі. Пад кіраўніцтвам і пры ўдзеле Кірыла Мазурава ў 50-60-я гады на эканамічнай карце БССР узніклі Старобінскі калійны камбінат, Палацкі нафтаперапрацоўчы завод, Гродзенскі азотна-тукавы завод, былі пабудаваны Бярозаўская і Лукомльская электрастанцыі, уступіла ў лік дзючых газавая магістраль Даўгава — Мінск. Сельская гаспадарка папоўнілася новымі крыніцамі энергіі, больш эфектыўнымі відамі сельскагаспадарчай тэхнікі, багатымі запасамі мінеральных угнаенняў. Рэалізацыя намечанага адбывалася разам з газіфікацыяй гарадоў і іншых населеных пунктаў, развіццём жыллёвага будаўніцтва, чыгуначнага і аўтамабільнага транспарту. Пры Мазураве рэспубліка-партызанка з аграрна-індустрыяльнай краіны пераўтварылася ў дзяржаву з дзюма трэцямі прамысловай прадукцыі ў складзе нацыянальнага валавога прадукту.



Кірыл Трафімавіч MAZURAVICH — у першым радзе ў цэнтры; справа ад яго — Міхал ЗІМНЯНІН, злева — рэдактар падпольнай «Звязды» Міхал БАРАШКАЎ.

Пры Мазураве рэспубліка-партызанка з аграрна-індустрыяльнай краіны пераўтварылася ў дзяржаву з дзюма трэцямі прамысловай прадукцыі ў складзе нацыянальнага валавога прадукту.

кратных вынікаў. На аснове архіўных звестак была падрыхтавана дакументальная даведка аб прызнанні дзейнасці ў Мінску ў 1941-1942 гг. не «адзіночак», а буйной антыакупацыйнай падпольнай арганізацыі на чале з Мінскім падпольным гаркамам партыі. 7 верасня 1959 г. высновы камісіі былі адзінадушна зацверджаны на пасяджэнні бюро ЦК КПБ, якое праходзіла пад старшынствам Мазурава. Гэты дзень і стаў пачаткам навуковага вывучэння геранічных і трагічных старонак гісторыі Мінска.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ пленум ЦК КПБ быў прысвечаны ад'езду Мазурава ў Маскву, дзе ён заняў пасаду першага намесніка Старшын Савета Міністраў СССР. Кірыл Трафімавіч пакаіў рэспубліку, у якой пры яго асабістым удзеле з'явілася новая галіна прамысловасці — хімічная. У сваім развіццёвым слове дзеля далейшых поспехаў Беларусі ён пранараваў прадумана павялічваць цэны на сельскагаспадарчую прадукцыю; усталяваць цвёрдыя планы дзяржпраставак; адмовіцца ад шаблонных рэкамендацый у сельскагаспадарчым сектары; «разв'язваць» творчы ініцыятыву саміх працаўнікоў.

Кірыл Трафімавіч станоўча ставіўся да пашырэння праваў саюзнага рэспублік у дзяржаўнай, эканамічнай, фінансавай, адміністрацыйна-тэрытарыяльнай дзейнасці, да ліквідацыі наступстваў культуры асобы Сталіна, развіцця культурных стасункаў з іншымі краінамі, у тым ліку капіталістычнымі. Ён меў спрэчку з Хрушчовым па пытаннях вырошчвання кукурузы, а таксама па саўнарэах, па дзяленні партыі на прамысловыя і сельскія камітэты. Падтрымліваў і адстойваў неабходнасць асабістых прысядзібных участкаў сялян. Лічыў слоўнай эквіваленткай дозунг «Дагнаць і перагнаць ЗША» на эканамічных паказчыках за адну-дзве пяцігодкі. У той жа час называў Хрушчова ў дачыненні да першага этапу яго дзейнасці мужным і здольным кіраўніком. Ні ў якія змовы супраць яго не ўступіў.

РАРЫТЭТЫ «ВЫЙШЛІ» НА ВУЛІЦЫ

Бігборды з выявамі музейных экспанатаў усталявалі на вуліцах Гомеля. Аўтары праекта «Парад рарытэтаў Гомельскага палаца» ўпэўнены, што такім чынам можна прыцягнуць увагу гамялячан і турыстаў да гісторыі горада.



Ірына АСТАШКЕВІЧ.

30 рэкламных банараў усталяваны ва ўсіх раёнах Гомеля. На іх — аэраалягійныя факты, якія датуюцца больш чым 20 тысячамі гадоў, калекцыі этнаграфіі і культуры мастацтва з 200-гадовай гісторыяй... У музеі Гомельскага палацава-паркавага ансамбля захоўваюцца рэдкія ўзоры гадзіннікаў работы прыдворных майстэрняў еўрапейскіх манархаў і палотны жывальніц, якія адлюстроўваюць важныя ваенныя падзеі расійскай гісторыі, удзельнікамі якіх былі ўладальнікі Гомельскага палаца. Іх вялізныя выявы таксама прыцягваюць увагу гараджан. Тым больш далёка не ўсе жыхары горада над Сожам знаёмыя са скарбамі палаца. А вось такім чынам гісторыю рэдкіх можна зрабіць больш даступнай, — упэўнены арганізатары праекта.

Рэкламна-выставачны праект сацыяльна-асветніцкай накіраванасці звернуты да самай шырокай аўдыторыі. Яго мэта відавочная — запрасіць да наведвання музейных экспазіцый як адной з формаў баўлення вольнага часу. Парад рарытэтаў прымеркаваны да 95-годдзя стварэння музея, у фондах якога знаходзіцца багатая спадчына.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.



Дырэктар гомельскага філіяла ЗАСТ «Белнафтастрах» Анатоль МАЦВЕЕЎ, дырэктар музея палаца Румянцавых-Паскевічаў Аксана ТОРАПАВА і генеральны дырэктар ЗАСТ «Белнафтастрах» Юрый НЯСМАШНЫ з адным з рарытэтаў, выявы якіх змешчаны на бігбордах, — сярэбраным ахаладжальнікам для віна 1880 года вырабы.

Далёкае — блізкае



Открытое акционерное общество «Хоум Кредит Банк»
 Республика Беларусь,
 220018, г. Минск, ул. Одолевского, 129.
 Тел.: (8017) 229 89 91, www.homecredit.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 г. (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 год	2012 год
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	85 722,1	35 595,0
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	479 775,9	347 524,3
5	Средства в банках	1104	205 021,7	155 081,4
6	Ценные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	1 342 225,4	801 126,2
8	Производные финансовые активы	1107	804,8	356,3
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	67 332,2	19 875,7
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-
12	Прочие активы	1111	50 414,3	41 004,9
13	ИТОГО активы	111	2 231 296,4	1 400 563,8
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
15	Средства Национального банка	1201	68 462,7	66 848,3
16	Средства банков	1202	660 325,3	316 399,1
17	Средства клиентов	1203	1 072 224,6	786 435,9
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	-	-
19	Производные финансовые обязательства	1205	-	389,9
20	Прочие обязательства	1206	46 964,9	7 090,0
21	ВСЕГО обязательства	120	1 847 977,5	1 177 163,2
22	КАПИТАЛ			
23	Уставный фонд	1211	144 787,0	144 787,0
24	Эмиссионный доход	1212	-	-
25	Резервный фонд	1213	8 239,3	7 239,3
26	Фонд переоценки статей баланса	1214	6 065,7	5 102,3
27	Накопленная прибыль	1215	224 226,9	66 272,0
28	ВСЕГО капитал	121	383 318,9	223 400,6
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	2 231 296,4	1 400 563,8

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за 2013 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 год	2012 год
1	Процентные доходы	2011	330 497,4	86 763,8
2	Процентные расходы	2012	240 367,4	233 586,5
3	Чистые процентные доходы	201	90 130,0	(146 822,7)
4	Комиссионные доходы	201	390 169,8	314 768,4
5	Комиссионные расходы	202	17 365,2	10 971,2
6	Чистые комиссионные доходы	202	372 804,6	303 797,2
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(644,5)	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	4 537,9	4 891,6
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(9 512,8)	(30 239,2)
11	Чистое отчисления в резервы	207	61 946,3	232,0
12	Прочие доходы	208	31 951,5	20 476,5
13	Операционные расходы	209	190 212,4	114 209,7
14	Прочие расходы	210	41 923,2	33 383,7
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	195 184,8	4 278,0
16	Налог на прибыль	212	36 420,2	1 690,2
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	158 764,6	2 587,8

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИИ КАПИТАЛА за 2013 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателя	Символ	Наименование статей капитала						всего капитал
			уставный фонд	эмиссионный доход	резервный фонд	накопленная прибыль (убыток)	фонды переоценки статей баланса		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Раздел I. За год, предшествующий отчетному									
1	Остаток на 1 января 2012 г.	3011	144 787,0	-	7 239,3	63 684,1	3 777,8	219 488,2	
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-	
2	Изменения статей капитала	3012	-	-	2 587,9	1 324,5	3 912,4		
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	2 587,8	1 324,5	3 912,3	
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	-	-	x	-	
2.3	с учредителями (участниками):	30123	-	-	x	-	x	-	
2.4	вынесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-	
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	x	x	-	
2.6	с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-	
2.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	-	-	-	
2.8	Остаток на 1 января 2013 г.	30126	-	-	-	0,1	-	0,1	
3	Остаток на конец года	3013	144 787,0	-	7 239,3	66 272,0	5 102,3	223 400,6	
Раздел II. За отчетный год									
4	Остаток на 1 января 2013 г.	3011	144 787,0	-	7 239,3	66 272,0	5 102,3	223 400,6	
5	Изменения статей капитала	3012	-	-	1 000,0	157 954,9	963,4	159 918,3	
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	158 764,6	1 153,8	159 918,4	
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	-	x	1 000,0	(1 000,0)	x	-	
5.3	с учредителями (участниками):	30123	-	-	x	-	-	-	
5.4	вынесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-	
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-	
5.6	с собственными выкупленными акциями	301233	-	x	x	x	x	-	
5.7	перераспределение между статьями капитала	30125	-	-	-	190,3	(190,4)	(0,1)	
5.8	прочие изменения	30126	-	-	-	-	-	-	
6	Остаток на 1 января 2014 г.	3013	144 787,0	-	8 239,3	224 226,9	6 065,7	383 318,9	

СВЕДЕНИЯ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ за 2013 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 год	2012 год
1	Прибыль (убыток)	301211	158 764,6	2 587,8
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212	1 153,8	1 324,5
2.1	в том числе: переоценка основных средств	3012121	1 153,8	1 324,5
2.2	переоценка незавершенного строительства и неустановленного оборудования	3012122	-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123	-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124	-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125	-	-
3	ИТОГО совокупный доход		159 918,4	3 912,3

ОТЧЕТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ за 2013 год (в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 г.	2012 г.
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
2	Полученные процентные доходы	70100	298 174,5	82 911,3
3	Уплаченные процентные расходы	70101	(253 028,7)	(217 332,3)
4	Полученные комиссионные доходы	70102	388 588,8	299 849,2
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103	(17 820,9)	(10 644,2)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104	-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105	(644,5)	-
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106	4 391,7	11 034,6
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107	(12 308,8)	69 107,6
10	Прочие полученные доходы	70108	28 672,4	19 720,1
11	Прочие уплаченные расходы	70109	(221 888,5)	(144 445,1)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110	(455,6)	2 062,0
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах, итого	701	213 880,4	112 263,2
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200	(478,6)	(651,8)
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201	(94 054,5)	159 360,6
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202	989,0	-
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203	(545 019,5)	(389 126,1)
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204	-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205	(282 201,8)	(4 746,3)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов, итого	702	(920 765,4)	(236 163,6)
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300	-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301	318 237,3	(66 175,0)
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302	255 534,8	492 297,3
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг, выпущенных банком	70303	-	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304	-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305	23 186,4	(7 679,7)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств, итого	703	596 958,5	418 442,6
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70	(110 126,5)	295 542,2
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100	(46 849,1)	(8 930,3)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101	149,6	80,3
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений и уставных фондов других юридических лиц	71102	-	-
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений и уставных фондов других юридических лиц	71103	-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104	(120 252,3)	-
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105	120 252,3	-
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71	(46 699,5)	(8 850,0)
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
38	Эмиссия акций	72100	-	-
39	Выкуп собственных акций	72101	-	-
40	Продажа ранее выкупленных собственных акций	72102	-	-
41	Выплата дивидендов	72103	-	-
42	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72	-	-
43	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73	6 388,8	2 827,0
44	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74	(150 437,2)	289 519,2
45	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740	x	326 482,9
46	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741	176 045,7	x

29 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
 Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов
 30 71100 (46 849,1) (8 930,3)
 Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов
 31 71101 149,6 80,3
 Приобретение долгосрочных финансовых вложений и уставных фондов других юридических лиц
 32 71102 - -
 Продажа долгосрочных финансовых вложений и уставных фондов других юридических лиц
 33 71103 - -
 Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения
 34 71104 (120 252,3) -
 Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения
 35 71105 120 252,3 -
 Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности
 36 71 (46 699,5) (8 850,0)
37 ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
 Эмиссия акций
 38 72100 - -
 Выкуп собственных акций
 39 72101 - -
 Продажа ранее выкупленных собственных акций
 40 72102 - -
 Выплата дивидендов
 41 72103 - -
 Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности
 42 72 - -
 Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты
 43 73 6 388,8 2 827,0
 Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов
 44 74 (150 437,2) 289 519,2
 Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода
 45 740 x 326 482,9
 Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода
 46 741 176 045,7 x

Председатель Правления **Щербяков С.Б.**
 Главный бухгалтер **Латенко Г.П.**
 Дата подписания 21 марта 2014 года
 Лицензия на осуществление банковской деятельности № 18, выданная НБ РБ 24 мая 2013 года. УНП 807000056.



Grant Thornton
 An instinct for growth™

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ по годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Открытого акционерного общества «Хоум Кредит Банк» за 2013 год, содержащее безусловно положительное мнение

Реквизиты аудируемого лица:
 Открытое акционерное общество «Хоум Кредит Банк» (сокращенное наименование Банка – ОАО «ХКБ Банк»), Адрес: ул. Одолевского, 129, 220018, г. Минск, Республика Беларусь; зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 10 июля 2002 года, регистрационный номер 807000056, УНП 807000056.

Реквизиты аудиторской организации:
 Общество с ограниченной ответственностью «Грант Торнтон» (сокращенное наименование Банка – ОАО «ХКБ Банк»), Адрес: ул. Мелка, строение 5, корп. 2, административное помещение 1704, 1705, 220113, г. Минск, Республика Беларусь; зарегистрирован решением Минского горисполкома от 12 июля 2013 года, УНП 100024856.

Мы провели аудит прилагаемой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Открытого акционерного общества «Хоум Кредит Банк» (далее – Банк), состоящей из бухгалтерского баланса на 1 января 2014 года, отчета о прибыли и убытках, отчета об изменении капитала и отчета о движении денежных средств за 2013 год, а также пояснительной записки. Сравнительная информация в прилагаемой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности подготовлена на основании данных годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Банка за 2012 год, которая была подтверждена другой аудиторской организацией, аудиторское заключение которой датировано 22 марта 2013 года (исх. № 2203-02) и содержит безусловно положительное мнение.

Ответственность руководства относительно годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности
 Ответственность за подготовку и объективное представление годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь, несет руководство Банка. Ответственность Банка заключается в разработке, внедрении и поддержании системы внутреннего контроля, относящегося к подготовке и объективному представлению годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, вызванных мошенничеством либо ошибкой; а также в выборе и применении соответствующей учетной политики и определении оценочных значений, адекватных текущим обстоятельствам.

Ответственность аудиторов
 В наши обязанности входит выражение мнения о достоверности годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности на основе проведенного нами аудита.

Мы провели аудит в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь и Международными стандартами аудита, если они не противоречат названным требованиям. Эти стандарты и требования обязывают нас соответствовать этическим требованиям и планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить разумную уверенность в том, что годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность не содержит существенных искажений.

Аудит включает в себя проведение процедур для получения аудиторских доказательств по суммам и раскрытиям, представленных в годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности. Отбор процедур проводится на основании суждений аудитора, включающих оценку риска наличия существенных искажений в годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, при этом совершаемые Открытым акционерным обществом «Хоум Кредит Банк» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

Заключение по иным требованиям законодательства
 В наши обязанности также входит оценка методики расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 – Расчет достаточности нормативного капитала, 2807 – Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам и операциям, не отраженным на балансе, 2809 – Расчет ликвидности, составленные Банком и представленные на 1 января 2014 года. Ответственность за подготовку данных форм пруденциальной отчетности несет руководство Банка. В наши обязанности входит выражение мнения о достоверности указанных форм пруденциальной отчетности.

По нашему мнению, годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность достоверно отражает во всех существенных отношениях финансовое положение Открытого акционерного общества «Хоум Кредит Банк» на 1 января 2014 года, а также результаты деятельности и движение денежных средств за 2013 год, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь, касающимися подготовки годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, при этом совершаемые Открытым акционерным обществом «Хоум Кредит Банк» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

Аудиторское мнение
 По нашему мнению, годов

